

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA

Štatistického úradu SR
za rok **2017**

AGENDA
 2030

VÝROČNÁ SPRÁVA

Štatistického úradu SR
za rok **2017**

č. 10120 – 0003/2018

Obsah

3	Slovo na úvod
8	Identifikácia organizácie
10	Pokračujeme v rozvíjaní SMK ŠÚ SR implementáciou nového štandardu ISO 9001:2015
12	Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky
17	Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne pre potreby NŠS a EŠS
20	Makroekonomické štatistiky
24	Podnikové štatistiky
30	Demografia a sociálne štatistiky
35	Volebná štatistika
37	Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky
39	Slúžime zákazníkom
44	Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia
45	Medzinárodné aktivity
48	Ludské zdroje
50	Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie
52	Finančné výsledky
55	Priority 2018
60	Organizačná štruktúra 2017
62	Kontakty

Slovo na úvod

„Počas roka 2017 Štatistický úrad Slovenskej republiky pokračoval v trende zvyšovania kvality produkcie presných dát zachytávajúcich sociálnoekonomické charakteristiky života v SR. Medzi najdôležitejšie mílniky roka v rámci tohto trendu treba zaradiť úspešný opakovaný audit, ktorý v Štatistickom úrade SR potvrdil zhodu systému manažérstva kvality s požiadavkami štandardu ISO 9001:2015. Som rád, že zmocnenec pre kvalitu v našom úrade získal najvyššie ocenenie Top manažér kvality roka 2017.

Prostredníctvom integrovaného volebného informačného systému sme v priebehu roka komplexne spracovali výsledky volieb do orgánov samosprávnych krajov SR aj výsledky dopĺňujúcich volieb do orgánov samosprávy vybraných obcí.

Rok 2017 sa niesol aj vo zvyšujúcom sa tempe prípravy úplne nového konceptu sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. Prvý krát bude toto komplexné sčítanie realizované kombináciou údajov z administratívnych zdrojov a terénneho zisťovania, čo dopĺňa doterajší model o spracovanie miliónov dát z rôznych inštitucionálnych zdrojov.

V uplynulom roku sa nám podarilo pokračovať v elektronizácii procesov, čo sa prejavuje znižovaním administratívnej záťaže a priaznivejšími lehotami v rámci koordinácie predkladania vybraných štatistických výkazov zo strany spravodajských jednotiek. Počas roka sme preto posunuli termíny 11 štatistických zisťovaní, celkovo bolo elektronicky dostupných 56 zisťovaní.

Významný pokrok v modernizácii a zjednocovaní verejných databáz úradu sme dosiahli spustením verejnej databázy DATAcube., ktorá pre používateľov zjednotila obsahovú dostupnosť štatistických údajov s možnosťou tvorby vlastných výstupov.

Alexander Ballek
predseda
Štatistického úradu SR

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Alexander Ballek".

Najdôležitejšie mílniky roka 2017

Koordinácia NŠS

Konzistentný a dobre fungujúci Národný štatistický systém (NŠS) produkujúci oficiálne štatistiky v súlade s požiadavkami zákazníkov je strategickou prioritou Štatistického úradu Slovenskej republiky (ŠÚ SR). So zámerom zefektívniť koordináciu zúčastnených strán úrad v priebehu roka 2017 uskutočnil anketu v partnerských organizáciách. Jej výsledkom bola analýza súčasného stavu inštitucionálneho prostredia, procesov tvorby štatistiky a štatistických výstupov. Vyhodnotenie umožnilo identifikovať silné a slabé stránky NŠS a zmapovať priestor na zlepšenie. NŠS v zmysle zákona o štátnej štatistike č. 540/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov tvoria okrem ŠÚ SR, ministerstvá a štátne organizácie vykonávajúce Európsky štatistický program alebo Program štátnych štatistických zisťovaní.

Nový štandard ISO 9001:2015

V oblasti rozvíjania systému manažérstva kvality ŠÚ SR sme sa aj počas roka 2017 sústredili na ukončenie implementácie požiadaviek nového štandardu ISO 9001:2015. Súčasťou úprav bolo aj vydanie novej Príručky kvality ŠÚ SR, ktorá predstavuje základný dokument systému manažérstva kvality ŠÚ SR. Zhodu systému manažérstva kvality s požiadavkami štandardu ISO 9001:2015 preukázal certifikačný audit vykonaný organizáciou Bureau Veritas Slovakia v novembri 2017. Úspešný audit potvrdil, že systém manažérstva kvality v ŠÚ SR prispieva k ďalšiemu skvalitňovaniu produktov a služieb. Uznanie systému manažérstva kvality ŠÚ SR sa prejavilo aj udelením najvyššieho ocenenia Top manažér kvality roka 2017 zmocnencovi pre kvalitu ŠÚ SR.

Elektronizácia procesov

Rok 2017 bol druhým rokom účinnosti novej zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov, ktorou boli zavedené nové pravidlá predkladania štatistických výkazov. Elektronizácia procesov priniesla zníženie administratívnej záťaže a harmonizáciu lehôt na predkladanie vybraných štatistických výkazov s termínmi výkazov k DPH, respektíve k dani z príjmu. V roku 2017 tak bolo možné posunúť termíny 11 štatistických zisťovaní (v roku 2016 sa termín upravoval pri 25 zisťovaniach). Celkovo bolo elektronicky dostupných už 56 zisťovaní, čo predstavovalo 107 štatistických formulárov. Z celkového počtu takmer 436 tisíc výkazov bolo 86,44 % predložených elektronicky.

Scanner data, nový zdroj informácií

V oblasti metodiky sa ŠÚ SR sústreďoval na modernizáciu cenových štatistík využitím údajov o spotrebiteľských cenách z obchodných reťazcov, tzv. scanner data, do ich produkcie. V tejto súvislosti bolo do Programu štátnych štatistických zisťovaní zaradené nové štatistické zisťovanie o spotrebiteľských cenách s názvom Transakčné dáta spotrebiteľských cien s cieľom zlepšiť presnosť a kvalitu výpočtov a výstupov, modernizovať štatistické postupy a reagovať na trendy v európskej štatistike. Rovnako pokračovala intenzívna spolupráca s najvýznamnejšími obchodnými reťazcami.

Príspevok k Agende 2030

Agendu 2030 prijatú OSN a zástupcami jednotlivých štátov v roku 2015 vníma slovenská vláda ako príležitosť a prostriedok na určenie národných priorít pre rozvoj SR. Cieľom je dosiahnuť udržateľný rozvoj v ekonomickej, sociálnej a environmentálnej oblasti implementáciou opatrení do roku 2030. V priebehu roka 2017 pokračovala implementácia Agendy 2030 v SR vytvorením inštitucionálneho rámca, ktorý integruje všetky zložky spoločnosti. ŠÚ SR sa ujal úlohy vedenia Expertnej skupiny pre indikátory a monitorovanie, ktorou ho poverila Pracovná skupina pre Agendu 2030 a Národný investičný plán. Hlavným mandátom je vypracovanie indikátorov k národným prioritám implementácie Agendy 2030 a spolupráca na monitorovaní pokroku v dosahovaní strategických cieľov.

Makroekonomické štatistiky

Úsilie v oblasti makroekonomických štatistík bolo počas roka 2017 okrem iného zamerané na zostavenie ročných účtov za rok 2016 a štvrťročných účtov (4. štvrťrok 2016 a prvé tri štvrťroky 2017), zostavenie regionálnych účtov za roky 2015 a 2016. Všetky požadované údaje pre jarnú a jesennú notifikáciu údajov v rámci Postupu pri nadmernom deficite (notifikácia EDP) boli zaslané v riadnych termínoch. Rovnako úrad doručil Eurostatu v riadnom septembrovom termíne údaje o hrubom národnom dôchodku (HND) pre účely prípravy rozpočtu EÚ. Počas roka 2017 sa na Slovensku uskutočnili tri kontrolné návštevy Eurostatu: k zostavovaniu údajov o HND, k notifikácii EDP a k Výkazu DPH s cieľom overiť správnosť použitých postupov a samotných údajov.

Podnikové štatistiky

V roku 2017 pokračovali práce na príprave legislatívneho rámca FRIBS (Framework Regulation Integrating Business Statistics) integrujúceho produkčný proces podnikových štatistík. ŠÚ SR predložil predbežné stanovisko k návrhu nariadenia Európskej komisie o európskej podnikovej štatistike, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 184/2005 o štatistike Spoločenstva v oblasti platobnej bilancie, medzinárodného obchodu so službami a priamych zahraničných investícií a ruší sa 10 právnych aktov podnikovej štatistiky. Rovnako úrad aktívne participoval na pripomienkovaní revízie pravidiel poľnohospodárskej štatistiky po roku 2020 a pokračovali práce na projekte Štrukturálneho zisťovania fariem 2016.

V oblasti štatistiky životného prostredia boli do produkčného procesu zavedené tri nové environmentálne účty - účet výdavkov na ochranu životného prostredia (EPEA), účet sektora environmentálnych tovarov a služieb (EGSS) a účet fyzických tokov energie (PEFA).

Zmena tradičného sčítania obyvateľstva

Zásadnou prioritou činnosti ŠÚ SR počas roka 2017 bola príprava Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB 2021), ktoré bude kombináciou údajov z administratívnych zdrojov, z registrov a údajov pozbieraných z terénu. Cieľom nového spôsobu sčítania je znížiť administratívnu záťaž obyvateľov a zvýšiť kvalitu a efektívnosť cenзовých dát. Štatistický úrad zriadil medzirezortný analytický tím na zabezpečenie využitia údajov a metaúdajov z registrov a administratívnych zdrojov údajov pre SODB 2021. V decembri 2017 vláda Slovenskej republiky schválila legislatívny zámer zákona o SOBD 2021 zohľadňujúci závery zasadnutí pracovných skupín a rokovaní s inými ústrednými orgánmi štátnej správy, samosprávy, akademickou a vedeckou obcou a ďalšími.

Prepájanie registrov

V oblasti správy Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO) prebiehala počas roka 2017 intenzívna komunikácia s používateľmi údajov RPO (napr. Sociálnou poisťovňou, Finančnou správou), ale hlavne s povinnými osobami, správcami tých zdrojových registrov, ktorých údaje mali byť pre účely naplnenia RPO poskytnuté do konca októbra. Na základe požiadaviek kľúčových

používateľov boli v informačnom systéme RPO rozšírené niektoré jeho základné funkcie a vypracovaná metodika naplňovania jednotlivých položiek v záujme presnejšieho a detailnejšieho sledovania zmien, ku ktorým došlo počas existencie subjektov registrovaných v RPO. RPO bol v roku 2016 vyhlásený za referenčný register zápisom do zoznamu referenčných registrov, ktorý vedie Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.

Zjednotené databázy

V roku 2017 nastal významný pokrok v oblasti modernizácie a zjednotenia verejných databáz úradu. Integrácia databázy Slovstat do jednotnej verejnej databázy DATAcube. komplexne vyriešila jednotnú obsahovú dostupnosť štatistických údajov pre zákazníkov s možnosťou tvorby vlastných výstupov. Nová web aplikácia DATAcube. priniesla jednotné používateľské rozhranie a jednotný prístup k údajom.

Medzinárodné aktivity

V oblasti európskych záležitostí kladie ŠÚ SR dôraz na efektívne pôsobenie úradu v rámci Európskeho štatistického systému, ako aj na aktívnu participáciu pri prijímaní právnych aktov Európskej únie (EÚ). V priebehu roka 2017 odborníci ŠÚ SR aktívne pôsobili a v rámci EÚ sa zúčastňovali významných porád a seminárov Eurostatu, aktivizovali sa v rámci 100 pracovných skupín a výborov, 22 task force, 15 seminárov a workshopov, 7 kurzov európskych štatistikov (ESTP) a 6 akcií implementácie grantových projektov. Úrad sa prihlásil do 13 nových grantových projektov spolufinancovaných EÚ zameraných na zavádzanie nových štatistických nástrojov

a metód. S projektmi z predchádzajúceho obdobia ich v priebehu roka 2017 implementoval celkovo 25. Aktívna spolupráca a výmena skúseností v rôznych odborných oblastiach prebiehala s českými, poľskými a maďarskými kolegami. Pokračovala spolupráca s OECD a OSN.

Volebná štatistika

V roku 2017 ŠÚ SR zabezpečoval spracovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávnych krajov Slovenskej republiky a spracovanie výsledkov nových volieb do orgánov samosprávy obcí (doplňujúcich volieb do orgánov obecných/miestnych a mestských zastupiteľstiev) podľa zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V rámci volieb do orgánov samosprávnych krajov, ktoré sa uskutočnili 4. novembra 2017 boli predsedovia samosprávnych krajov prvý krát volení v jednokolovej voľbe. V termínoch 8. apríla 2017 a 14. októbra 2017 sa konali nové voľby do orgánov samosprávy obcí (doplňujúce voľby

do orgánov obecných/miestnych a mestských zastupiteľstiev) spolu v 48 obciach. Celkom bolo zvolených 24 nových starostov a 34 nových poslancov. Na spracovanie výsledkov bol použitý Integrovaný volebný informačný systém.

Európsky deň štatistiky

ŠÚ SR si aj v roku 2017, a to 20. októbra, pripomenul Európsky deň štatistiky, ktorý pomáha zvýšiť povedomie európskych občanov o význame a hodnotách štatistiky pre spoločnosť. Svoje najzaujímavejšie produkty a služby úrad predstaval v novembri na veľtrhu Bibliotéka/Pedagogika 2017 v Bratislave. Hlavným cieľom prezentácie bolo priblížiť prácu úradu širokej verejnosti. V spolupráci s verejnoprávnou televíziou a reláciou Trpaslíci sa realizoval štatistický kvíz určený žiakom základných škôl. Pre partnerské ústredné orgány štátnej správy a akademickú obec bol určený workshop Výzvy oficiálnej štatistiky v roku 2017 zameraný na administratívne zdroje údajov, register právnických osôb a ich využitie pri SODB 2021.

DATAcube. Dátové kocky
Data cubes

0 SR + Oblasti + Kraje
1 Demografia a sociálne štatistiky
2 Makroekonomické štatistiky
3 Podnikové štatistiky
4 Odvetvové štatistiky
5 Životné prostredie
6 Regionálne štatistiky
7 Indikátory
8 Viacstranné štatistiky
9 Vybrané tabuľky z databázy

DATAcube.
Databáza DATAcube, obsahuje multidimenzionálne tabuľky za ukazovatele hospodárskeho a sociálno-ekonomického vývoja.

Údaje z rôznych štatistických okruhov sa prezentujú vo forme multidimenzionálnych tabuliek (kociek) v mesačných, štvrtročných alebo ročných časových radoch a umožňujú vytváranie vlastných výberov. Dáta sú štatisticky spracované v územných štruktúrach za Slovenskú republiku, oblasti, kraje a okresy. Tam, kde to systém ochrany údajov umožňuje, sú sprístupnené údaje až do úrovne obcí. Výstupy je možné exportovať do dátových formátov: PDF a XLS (Excel 97-2003).

Práca s multidimenzionálnou tabuľkou

Riadky: 0 SR + Oblasti + Kraje (nms1)
Stĺpce: Rok (pr111sr_rok)
Časové obdobie (pr111sr_om2)
Pohlavie (pr111sr_om3)
Kontext: VALUE_CHR (pr111sr_data), pracujúci (pr111sr_ukaz), Spolu (pr111sr_om3)

	2005			2006			2007			2008			2009					
	IQ	IIQ	Spolu	IQ	IIQ	Spolu	IQ	IIQ	Spolu	IQ	IIQ	Spolu	IQ	IIQ	Spolu			
Slovenská republika	1 199,2	978,1	2 177,4	1 219,0	977,8	2 196,8	1 251,1	984,6	2 235,7	1 262,7	992,0	2 254,7	1 233,0	983,1	2 216,2	1 268,9	988,6	2 2
Bratislavský kraj (NUTS 2)	163,6	148,2	311,7	164,3	146,9	311,2	165,3	147,9	313,3	166,8	150,8	317,7	165,0	148,5	313,5	166,7	150,2	3

Menu pre multidimenzionálnu kociku (tabuľku) obsahuje oblasti pre Riadky, Stĺpce a Kontext, v ktorých sa nachádzajú dimenzie. Jednotlivé dimenzie je možné jednoduchým chytením

Identifikácia organizácie

Názov:	Štatistický úrad Slovenskej republiky
Skrátený názov:	ŠÚ SR
Sídlo úradu:	Miletičova 3, 824 67 Bratislava
Kontakt:	telefón (operátor) +421 2 50236 211 internet http://www.statistics.sk
Forma hospodárenia:	ŠÚ SR je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky

Hlavné činnosti:

ŠÚ SR¹:

- a) vypracúva a zverejňuje koncepciu štátnej štatistiky,
- b) zostavuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami program štátnych štatistických zisťovaní,
- c) určuje metodiku štatistických zisťovaní, zhromažďuje a spracováva štatistické údaje,
- d) určuje metodiku vedenia systému národných účtov a zostavuje národné účty,
- e) vytvára, zverejňuje a spravuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami štatistické klasifikácie, číselníky a registre,
- f) určuje spôsob tvorby registrov, prideliuje a oznamuje identifikačné čísla,
- g) vypracováva analýzy vybraných charakteristík sociálno-ekonomického a ekologického vývoja SR,
- h) spolupracuje s medzinárodnými orgánmi a organizáciami pri zavádzaní štandardov a klasifikácií v oblasti štatistiky,
- i) zverejňuje výsledky štatistických zisťovaní za SR a za jednotlivé územné a správne celky, pravidelne informuje verejnosť o sociálno-ekonomickom a demografickom vývoji, poskytuje štatistické informácie a vydáva štatistické publikácie,
- j) organizuje a zabezpečuje projektovú a programovú prípravu spracúvania štatistických zisťovaní a určuje spôsob zberu a technológie spracúvania štatistických údajov pre štatistické zisťovania vykonávané úradom,
- k) riadi, usmerňuje a dohliada na zber a spracovanie štatistických údajov na vnútroštátnej úrovni,
- l) poskytuje na základe písomnej žiadosti metodickú pomoc na výkon štátnej štatistiky alebo európskej štatistiky ministerstvám, ostatným ústredným orgánom štátnej správy, štátnym organizáciám, orgánom územnej samosprávy a verejnoprávnyim inštitúciám,
- m) získava a zhromažďuje zahraničné štatistické informácie na účely porovnania stavu a vývoja ekonomiky SR so zahraničím a
- n) plní ďalšie úlohy ustanovené zákonom.

K špecifickým činnostiam ŠÚ SR patrí príprava a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky², volieb do orgánov samosprávy obcí², volieb do orgánov samosprávnych krajov², príprava a spracovanie výsledkov hlasovania o voľbe prezidenta Slovenskej republiky², výsledkov hlasovania v referende², výsledkov volieb do Európskeho parlamentu² a sčítanie obyvateľov, domov a bytov³.

¹ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov

² Zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov

³ Zákon č. 263/2008 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Pokračujeme v rozvíjaní SMK ŠÚ SR implementáciou nového štandardu ISO 9001:2015

V oblasti rozvíjania **systemu manažérstva kvality ŠÚ SR** sme sa v uplynulom období sústredili na ukončenie implementácie požiadaviek nového štandardu ISO 9001:2015 do systému. Najväčší dôraz sme pritom kládli na implementáciu požiadaviek týkajúcich sa vodcovstva, na upevnenie systematického prístupu k zvažovaniu rizík vo vzťahu k zainteresovaným stranám a výkonu procesov systému, ako aj na riadenie externých poskytovateľov produktov a služieb. Súvisiace požiadavky štandardu sme do praxe zavádzali cez implementáciu prehodnotených popisov procesov, cez implementáciu opatrení na zvládanie rizík ako výstupov z analýzy rizík, ako aj cez posilnenie systémového prístupu k riadeniu externých poskytovateľov.

Implementácia požiadaviek nového štandardu bola na záver premietnutá do nového vydania Príručky kvality ŠÚ SR, ktorá predstavuje základný dokument systému manažérstva kvality ŠÚ SR.

Významnú aktivitu v rámci rozvoja systému predstavovali práce na akčných programoch realizovaných v poslednom roku implementácie **Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2017** a zváženie ich pokračovania v nasledujúcom strategickom období.

Skúsenosti z implementácie a rozvoja systému manažérstva kvality ŠÚ SR sme využili v rámci aktívneho pôsobenia v riadiacom výbore implementačného projektu **Vízie EŠS 2020** - projektu Vision_QUAL zameraného na rozvoj spoločného rámca kvality EŠS integráciou požiadaviek TQM (Total quality management) do tohto rámca.

Zhodu systému manažérstva kvality s požiadavkami štandardu ISO 9001:2015 preukázal certifikačný audit vykonaný organizáciou Bureau Veritas Slovakia v novembri 2017. Úspešný audit opätovne potvrdil, že systém manažérstva kvality zavedený v ŠÚ SR vytvára vhodné predpoklady pre ďalšie skvalitňovanie produktov a služieb poskytovaných zákazníkom a pre rozvoj úradu smerom k vyššej efektivitve a účinnosti.

Uznanie systému manažerstva kvality ŠÚ SR sa okrem uvedeného certifikátu dostalo aj formou najvyššieho ocenenia udeleného zmocnencovi pre kvalitu ŠÚ SR - **Top manažér kvality roka 2017** za sektor verejnej správy, ktorú v Slovenskej republike na základe odporúčania zvláštnej komisie odovzdáva Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR.

Pre potreby manažérskeho riadenia bol využívaný **Informačný systém na sledovanie odpracovaného času (ISSOČ)**, ktorého výstupy v kombinácii s údajmi zo mzdového a účtovného systému umožňovali sledovať a následne efektívnejšie alokovať vynaložené náklady na jednotlivé štatistické projekty. Na základe zadaného kľúčového indikátora výkonnosti produkčné náklady bola

docielená zodpovednosť manažérov za spotrebované zdroje s cieľom ich efektívnejšieho využívania.

ŠÚ SR sa zúčastnil aj na aktivitách súvisiacich s problematikou **zdrojov na úrovni Európskeho štatistického systému (EŠS)**. Aktívne sa zapojil do práce Riadiateľskej skupiny pre zdroje v rámci Eurostatu, kde sa podieľal na vytváraní jednotnej metodiky na stanovenie nákladov na produkty Európskeho štatistického programu (EŠP). V roku 2017 bolo zrealizované prvé kolo stanovenia nákladov na vybrané produkty EŠP. Cieľom tejto iniciatívy je získať informácie o nákladoch vynaložených na jednotlivé produkty EŠP za účelom efektívnejšieho využívania zdrojov pri tvorbe európskych štatistík.

Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky

V oblasti metodiky pokračovali aktivity spojené s modernizáciou cenových štatistík prostredníctvom implementácie údajov o spotrebiteľských cenách z obchodných reťazcov, tzv. **scanner data**, do ich produkcie. V tejto súvislosti bolo do programu štátnych štatistických zisťovaní zaradené nové zisťovanie o spotrebiteľských cenách s názvom Transakčné dáta spotrebiteľských cien s cieľom zlepšiť presnosť a kvalitu výpočtov a výstupov, modernizovať štatistické postupy a reagovať na trendy v európskej štatistike. Aktivity, ktoré riešil projektový tím v minulom roku sa týkali predovšetkým prepájania interných klasifikácií obchodných reťazcov a štatistických klasifikácií, analýzy údajov, ako aj testovania procesu ich spracovania a spolupráce na návrhu funkčnej špecifikácie softvérového riešenia.

Rovnako pokračovala spolupráca a prebiehala intenzívna komunikácia s najvýznamnejšími **obchodnými reťazcami**. Celý proces prebiehal v súlade s odporúčaniami Eurostatu a príslušnou európskou legislatívou.

V oblasti **sezónnej analýzy časových radov** pokračovali aktivity ŠÚ SR v rámci členstva v Pracovnej skupine používateľov sezónnej analýzy a úprav časových radov. Táto pracovná skupina je podporným a kontrolným orgánom Centra excelentnosti pre sezónnu

analýzu a úpravu časových radov, ako aj vývojárov programu JDemetra+ (oficiálneho programu pre sezónnu analýzu, ktorý odporúča Eurostat). Počas minulého roka prebiehalo testovanie najnovšej verzie programu JDemetra+, základných funkcií programu, ako aj rozšírenie funkcií grafického rozhrania softvéru. Zároveň prebiehala aj kontrola, pripomienkovanie a dopĺňanie dokumentácie k novej verzii a diskusie o tom, ako tému sezónnej analýzy časových radov priblížiť verejnosti.

ŠÚ SR ako koordinátor Národného štatistického systému realizoval školenie pre Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a pre Ministerstvo školstva SR o **ochrane dôverných štatistických údajov**. S ochranou dôverných štatistických údajov súviseli aj ďalšie aktivity, ako napríklad príprava súborov mikroúdajov na vedecké účely pre výskumníkov, zabezpečenie metodologickej pomoci študentom pracujúcim s dôvernými štatistickými údajmi v safe centre úradu a aktívna participácia v Expertnej skupine Eurostatu k ochrane dôverných štatistických údajov. Okrem toho pripravil odbor metód štatistických zisťovaní v spolupráci s odborom metodiky a syntézy podnikových štatistík program na ochranu dôverných štatistických údajov v štatistike cestovného ruchu, ktorého výsledkom bude výrazné zvýšenie objemu publikovaných mesačných údajov.

Pozornosť bola venovaná aj hlbšej analýze problematiky **kalibrácií váh** štatistických zisťovaní a vývoju sofistikovaného kalibračného nástroja, ktorý by mal byť publikovaný v roku 2018.

V rámci **zahraničnej spolupráce** sa zástupcovia ŠÚ SR zúčastnili na pracovnom stretnutí s predsedníčkou Českého štatistického úradu k problematike výberu respondentov v sociálnych štatistikách.

Počas riešenia grantového projektu, ktorý bol zameraný na **výpočet variačných koeficientov** ročných a medziročných odhadov vo Výberovom zisťovaní pracovných síl bol vyvinutý program na výpočet týchto koeficientov, ktorého využitie presahuje potreby daného zisťovania a môže byť využitý v oveľa širšom rozsahu.

V rámci **interných požiadaviek útvarov** boli pre oblasť sociálnych štatistík stanovené veľkosti výberových súborov a pripravené výberové súbory pre všetky zisťo-

vania v domácnostiach vrátane *Zisťovania o vzdelávaní dospelých*, ktoré sa uskutočňuje každých 5 rokov. Metodický odbor sa podieľal na spracovaní zisťovania EU-SILC, *Zisťovania o ďalšej odbornej príprave* a *Zisťovania o vzdelávaní dospelých* najmä v rámci tvorby imputačných algoritmov, váženia údajov a výpočtu variačných koeficientov (indikátorov kvality). V oblasti podnikových štatistík boli aktivity, okrem štandardného spracovania výberových zisťovaní, zamerané na riešenie ďalšej harmonizácie štatistických výstupov z jednotlivých zisťovaní v podnikoch a spoluprácu na spracovaní poľnohospodárskeho *Cenzu fariem*, ktorý sa realizuje pravidelne raz za 5 rokov. Inovované postupy boli zavedené napr. v ročných zisťovaniach, keď sa pri ich spracovaní využili údaje z viacerých administratívnych zdrojov a následne sa aplikovala kalibrácia váh.

Metodický útvar výraznou mierou prispieva k prehĺbovaniu odborných znalostí zamestnancov ŠÚ SR prostredníctvom realizova-

ných **vzdelávacích aktivít** alebo priamych odborných konzultácií k rôznym metodickým otázkam. V roku 2017 bolo v jeho gescii realizovaných niekoľko interných školení pre zamestnancov ŠÚ SR. Opätovne sa uskutočnili školenia zamerané na návrhy a spracovanie výberových zisťovaní. Ponuka kurzov bola rozšírená o dva kurzy zamerané na využitie analytického nástroja SAS v štatistickej produkcii. O účasť na oboch kurzoch je stále vysoký záujem.

Rok 2017 bol druhým rokom účinnosti novely zákona č. 326/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov a ktorou boli zavedené nové pravidlá predkladania štatistických výkazov. Elektronizácia procesov priniesla zníženie administratívnej záťaže a umožnila harmonizovať lehoty na predkladanie niektorých štatistických

výkazov s termínmi odovzdávania výkazov k DPH, respektíve k dani z príjmu. V roku 2016 tak bolo možné posunúť termíny predloženia výkazov v prípade 25 štatistických zisťovaní a v roku 2017 sa termín posunul v prípade ďalších 11 štatistických zisťovaní. Počet predložených **štatistických výkazov elektronicky** v roku 2017 potvrdil, že spravodajské jednotky sa úspešne zžili s novou formou predkladania štatistických výkazov a intenzívne využívajú podporu v oblasti metodiky zo strany zamestnancov jednotlivých pracovísk ŠÚ SR, ktorých kontakty sa im priamo zobrazujú na elektronickom formulári. V roku 2017 bolo elektronicky dostupných 56 zisťovaní, čo predstavovalo 107 štatistických formulárov. Z celkového počtu predložených výkazov, 435 839, bolo elektronicky predložených 376 744, t. j. 86,44 %.

V minulom roku ŠÚ SR aj naďalej kládol dôraz na aktívnu komunikáciu s dodávateľmi údajov prostredníctvom elektronického zberu údajov. Pre **skvalitnenie komunikácie so spravodajskými jednotkami** ŠÚ SR pripravoval adresné poskytovanie spätnej väzby vo vybraných štatistických oblastiach formou tzv. vizualizovaných štatistík – infografiky. S cieľom skvalitniť svoju činnosť v tejto oblasti pripravil a v roku 2018 zrealizuje a vyhodnotí prieskum spokojnosti respondentov štatistických zisťovaní s elektronickou formou zberu údajov a komunikáciou so zamestnancami úradu.

V oblasti administratívnych zdrojov údajov ŠÚ SR rozšíril v roku 2017 spoluprácu s ministerstvami a štátnymi organizáciami, ktoré vytvárajú **administratívne zdroje**

údajov (AZÚ) a pokračoval tak v naplňovaní Koncepcie využívania AZÚ. Jej cieľom je zintenzívniť využívanie existujúcich zdrojov údajov a informácií za účelom znižovania administratívnej záťaže respondentov štatistických zisťovaní, zvyšovania kvality štátnej štatistiky a znižovania jej nákladovosti. Získané AZÚ umožnili v priebehu roka 2017 skvalitňovať výstupy štátnej štatistiky, napomáhali pri aktualizácii štatistického registra organizácií a príprave budúceho Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021.

V roku 2017 pokračoval rozvoj štatistických **klasifikácií a číselníkov** zameraný na zabezpečenie ich súladu s právne záväznými aktmi Európskej únie, medzinárodnými normami a medzinárodnými štandardami. Na národnej úrovni bol tento zámer aplikovaný formou poskytovania metodologickej pomoci spravodajským jednotkám pri správnej interpretácii a používaní štatistických klasifikácií a číselníkov v procese štatistických zisťovaní.

V oblasti štatistických **registrov** boli činnosti zamerané na rozvoj a zvyšovanie kvality štatistického registra organizácií a registra skupín podnikov ako základných registrov pre aplikáciu európskej metodiky profilácie podnikov a pre tvorbu štatistík o globalizácii.

V súvislosti s rozvojom registrov boli v spolupráci s ostatnými členskými štátmi EÚ špecifikované ďalšie globálne a národné podniky v súlade s definíciami navrhnutými v rámci pripravovaného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podnikových

štatistikách. Pri zvyšovaní kvality registrov sme naďalej kládli dôraz na úplnosť a kvalitu administratívnych zdrojov aplikovaných pri určovaní aktivity jednotiek evidovaných v štatistickom registri organizácií. Významný posun na kvalitu registrov malo aj systematické využívanie funkcií pre hromadnú aktualizáciu štatistických registrov, vyvinutých a sprevádzkovaných v rámci integrovaného štatistického informačného systému IŠIS REGIS.

V spolupráci s Eurostatom pokračovali práce na rozvoji registra nadnárodných skupín podnikov, ktorý Eurostat spravuje v systéme EuroGroups Register (EGR). Ich výsledkom je konečná populácia EGR 2015, ktorá bola ukončená a Eurostatom sprístupnená na štatistické účely v prvých mesiacoch roka 2017.

V rámci účasti na projekte *Steps towards implementing the definition of statistical units for business statistics and profiling in the framework of the ESS.VIP ESBRS project* boli vytvorené ďalšie profily 10 nadnárodných skupín podnikov s rozhodovacím centrom na území Slovenskej republiky a 30 profilov skupín, v ktorých sú zastúpené slovenské jednotky, avšak rozhodovacie centrum týchto skupín je mimo územia Slovenskej republiky. Nemenej významným výsledkom projektu bola možnosť ovplyvniť dovedy vyvinutú európsku metodiku profilovania podnikov v záujme zohľadnenia národných požiadaviek na tvorbu podnikových štatistík.

V oblasti správy registra právnických osôb a podnikateľov (RPO) prebiehala počas roka 2017 intenzívna komunikácia s používateľmi údajov RPO (napr. Sociálna poisťovňa,

Finančná správa), ale hlavne s povinnými osobami, správcami tých zdrojových registrov, ktorých údaje mali byť pre účely naplnenia RPO poskytnuté do konca októbra 2017.

Na základe požiadaviek kľúčových používateľov boli v informačnom systéme RPO rozšírené niektoré jeho základné funkcie a vypracovaná metodika napĺňania jednotlivých položiek v záujme presnejšieho a detailnejšieho sledovania zmien, ku ktorým došlo počas existencie subjektov registrovaných v RPO.

Spolupráca so správcami zdrojových registrov prebiehala v oblasti stotožňovania subjektov a kontroly kvality údajov, vedených v príslušných zdrojových evidenciách, pred migráciou týchto údajov do RPO prostred-

níctvom generického registra. Priebežne počas celého roka boli na základe požiadaviek povinných osôb upravované číselníky vytvorené pre účely evidencie subjektov v RPO.

V prechodnom období, ktoré správcovia zdrojových evidencií využívali na technickú a vecnú prípravu súvisiacu s povinným poskytovaním údajov do RPO, bolo generovanie identifikačného čísla organizácie plne zabezpečované prostredníctvom služieb IS RPO a funkcií generického registra.

Pre účely plného pokrytia údajov o subjektoch evidovaných v RPO boli zo štatistického registra organizácií denne odosielané kódy hlavnej ekonomickej činnosti a kódy sektorového zatriedenia podľa klasifikácie ESA 2010.

Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne pre potreby NŠS a EŠS

Základným legislatívnym dokumentom pre tvorbu nákladovo optimálnej údajovej základne bol **Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2015 až 2017** (ďalej len „PŠŠZ“), ktorý je z pohľadu získavania štatistických údajov harmonizovaný s **Európskym štatistickým programom na roky 2013 až 2017**. V rámci troch príloh PŠŠZ sú vymedzené štátne štatistické zisťovania ŠÚ SR, ministerstiev a štátnych organizácií a administratívne zdroje údajov využívané na štatistické účely.

Na plnení úloh predmetných programov sa okrem ŠÚ SR podieľali ministerstvá a štátne organizácie, ktoré spolu tvoria **Národný štatistický systém** (NŠS). V zozname orgánov tvoriacich NŠS nastala v roku 2017 zmena. Na základe rokovaní medzi zástupcami ŠÚ SR a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, týkajúcich sa zlepšenia tvorby európskej štatistiky v oblasti kombinovanej výroby elektriny a tepla a diaľkového vykurovania a chladenia, bola identifikovaná potreba úzkej spolupráce. Po posúdení dopadov tejto spolupráce ŠÚ SR pridal do zoznamu orgánov tvoriacich NŠS a do zoznamu iných vnútroštátnych orgánov, ktoré prispievajú k rozvoju, tvorbe a šíreniu európskej štatistiky Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. ŠÚ SR 28. marca 2017 požiadal generálneho riaditeľa Eurostatu, aby doplnok zoznamu iných vnútroštátnych orgánov

zverejnil na svojej stránke <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

Zoznam orgánov tvoriacich NŠS v roku 2017 obsahoval 14 inštitúcií:

- Štatistický úrad SR,
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR,
- Ministerstvo kultúry SR,
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
- Ministerstvo vnútra SR,
- Ministerstvo zdravotníctva SR,
- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo hospodárstva SR,
- Úrad vlády SR,
- Správa štátnych hmotných rezerv SR,
- Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb,
- Inštitút informatiky a štatistiky.

Do **zoznamu inštitúcií, ktorý vedie a zverejňuje Eurostat**, boli v roku 2017 okrem ŠÚ SR zaradené nasledujúce vnútroštátne

orgány, ktoré sú zodpovedné za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky za Slovensko:

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Národné lesnícke centrum,
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky,
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR - Centrum vedecko-technických informácií SR,
- Ministerstvo vnútra SR - Migračný úrad,
- Ministerstvo vnútra SR - Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia policajného zboru,
- Ministerstvo životného prostredia SR - Slovenská agentúra životného prostredia,
- Ministerstvo životného prostredia SR - Slovenský hydrometeorologický ústav,
- Ministerstvo hospodárstva SR – Slovenská inovačná a energetická agentúra,
- Správa štátnych hmotných rezerv SR,
- Inštitút informatiky a štatistiky.

Rok 2017 bol posledným rokom v programovom období stanovenom na roky 2015 až 2017. V súlade so zákonom o štátnej štatistike ŠÚ SR v spolupráci s ministerstvami a štátnymi organizáciami v priebehu roka 2017 zostavil a **vyhláškou č. 250/2017 vydal v Zbierke zákonov nový PŠŠZ na nové trojročné obdobie - na roky 2018 až 2020**. Do PŠŠZ boli zaradené všetky platné každoročné štátne štatistické zisťovania a všetky platné zisťovania s viacročnou periodicitou, ktoré sa majú vykonať v rokoch 2018 až 2020. ŠÚ SR zaradil do prílohy č. 1 PŠŠZ nové štátne štatistické zisťovanie TDSC 2-52 *Transakčné dáta spotrebiteľských cien*, ktoré sa oficiálne začne vykonávať od roku 2019. Cieľom je modernizovať tvorbu štatistiky využívaním nových zdrojov údajov a nových metód zberu a spracovania údajov v oblasti cenovej štatistiky. Ministerstvá zaradili do prílohy č. 2 PŠŠZ 4 nové zisťovania. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky zaviedlo dve nové zisťovania A (MZ SR) 19-01 *Ročný výkaz o činnosti záchranej zdravotnej služby* a C (MZ SR) 5-01 *Ročný výkaz o činnosti algeziológie*. Spravodajské

subjekty budú systémovo vyňaté z povinnosti predkladať A (MZ SR) 1-01 *Ročný štatistický výkaz o činnosti ambulancie*. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky doplnilo dve nové zisťovania Kult (MK SR) 20-01 *Ročný výkaz o multimedialnom priemysle* a Kult (MK SR) 21-01 *Ročný výkaz o špecializovaných dizajnerských činnostiach*. Účelom štatistického zisťovania je získať informácie o slovenských multimedialných dielach a ich výrobe, informácie o distribúcii a informácie o špecializovaných dizajnerských činnostiach na území Slovenskej republiky.

Do procesu tvorby právneho predpisu bola zapojená aj verejnosť, ktorá mohla ešte v štádiu prípravy legislatívneho materiálu zaslať podnety alebo návrhy v intenciách vecného zamerania materiálu. Verejnosť bola o príprave návrhu vyhlášky, ktorou sa vydáva PŠŠZ na roky 2018 až 2020 informovaná prostredníctvom predbežnej informácie zverejnenej na právnom a informačnom portáli Slov-Lex. Formou pracovných stretnutí sa k návrhu vyhlášky uskutočnili dve konzultácie, o ktoré požiadali podnikateľské subjekty.

V záujme posilnenia rozvoja, tvorby a šírenia štátnej štatistiky a partnerstva v rámci NŠS sa zmenilo postavenie, úlohy a zloženie **Štatistickej rady** (ďalej len „Rada“). Revidovaný rokovací poriadok a štatút Rady nadobudli účinnosť 1. septembra 2017. Rada sa bude prioritne zaoberať PŠŠZ, koordináciou NŠS a Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj. Bude sa odborne vyjadrovať k smerovaniu štátnej štatistiky, k štatistickému produktovému portfóliu, k významným programom a iným oblastiam štatistiky.

Vláda SR v roku 2016 odštartovala proces implementácie **Agendy 2030** pre udržateľný rozvoj v Slovenskej republike a intenzívne v ňom pokračovala aj v roku 2017. Do tohto

procesu sa zapojil aj ŠÚ SR, aby sa ujal úlohy vedenia Expertnej skupiny pre indikátory a monitorovanie, ktorou ho poverila Pracovná skupina pre Agendu 2030 a Národný investičný plán. Hlavným mandátom Expertnej skupiny je vypracovanie indikátorov k národným prioritám implementácie Agendy 2030 a spolupráca na monitorovaní týchto indikátorov.

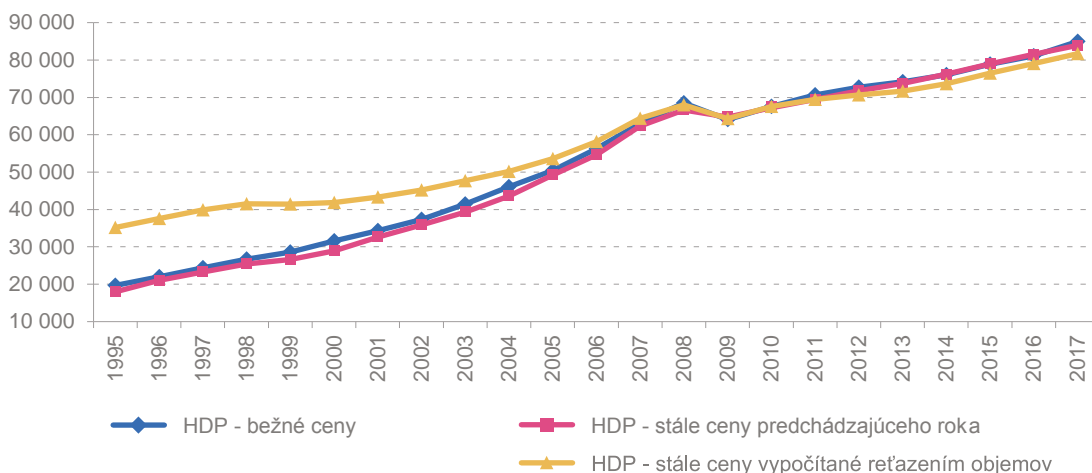
Makroekonomické štatistiky

Národné účty tvoria kompatibilný účtovný rámec pre systematický a detailný popis ekonomiky, v ktorom sa zaznamenávajú všetky stupne ekonomického procesu (produkcia, tvorba a rozdelenie dôchodkov, ich použitie, akumulácia a finančné transakcie). Zostavenie národných účtov v podmienkach Slovenskej republiky sa riadi metodikou ESA 2010, čo je v praxi zaužívaná skratka pre Európsky

system národných a regionálnych účtov (European System of National and Regional Accounts). Rozvoj systému národných účtov v súlade s novými nariadeniami a smernicami Európskej únie je jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík. Štatistika zahraničného obchodu poskytuje dôležité vstupné údaje pre konštrukciu kľúčových makroekonomických agregátov.

Aktuálne ročné údaje vývoja HDP v časovom rade 1995 – 2017

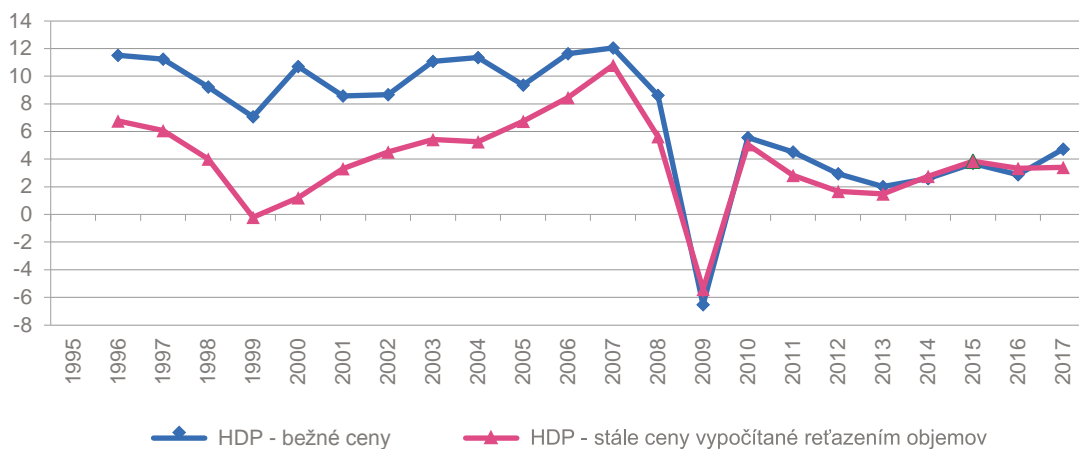
HDP v mil. Eur

Poznámka:

- metodika ESA 2010
- stále ceny vypočítané reťazením objemov s použitím referenčného roka 2010
- rok 2017 je štvrtročným odhadom (súhrn štvrtrokov za rok)
- stav k 7.3.2018

Prírastky medziročného vývoja HDP v %

Poznámka:

- metodika ESA 2010
- ROMR - rovnaké obdobie minulého roka
- stále ceny vypočítané reťazením objemov s použitím referenčného roka 2010
- rok 2017 je štvrťročným odhadom (súhrn štvrťrokov za rok)
- stav k 7.3.2018

V oblasti **národných účtov** boli v rámci štandardných prác, na základe informácií zo štatistického výkazníctva, administratívnych zdrojov dát, ako aj doplnujúcich informácií, zostavené a odoslané ročné národné a sektorové účty za rok 2016, regionálne dáta za rok 2015 a 2016 a tabuľky dodávok a použitia (TDP) za rok 2014 v celom rozsahu transmissijného programu v zmysle požiadaviek Eurostatu. Štandardná jesenná revízia údajov za roky 2015 a 2014 bola vykonaná a zverejnená v súlade s politikou revízií zverejnenou na stránke ŠÚ SR. V termíne 45 dní po ukončení referenčného štvrťroka sme zostavili dáta za rýchly odhad hrubého domáceho produktu (HDP) a zamestnanosti, ktoré sme poskytli

Eurostatu a zároveň sprístupnili našim domácim užívateľom. Detailnejšie štvrťročné údaje národných účtov zostavujeme a pravidelne zverejňujeme na webstránke ŠÚ SR do 65 dní po ukončení referenčného štvrťroka. Dáta štvrťročných národných účtov boli štandardným spôsobom sezónne očistené v súlade s legislatívou Európskej únie. K štvrťročným údajom národných účtov bola vždy v deň zverejnenia zorganizovaná tlačová beseda a diskusia s odbornou verejnosťou s cieľom objasniť niektoré aspekty makroekonomického vývoja. V rámci jarnej a jesennej notifikácie údajov pre *Postup pri nadmernom deficite* (notifikácia EDP) boli v riadnych termínoch zaslané dáta v notifikačných tabuľkách vrátane

EDP dotazníka a ďalších požadovaných informácií štandardne poskytovaných Eurostatu pre hodnotenie kvality fiškálnych dát Slovenskej republiky. Pre prípravu rozpočtu EÚ sa požadujú od členských krajín údaje o DPH (3. vlastný zdroj) a údaje o hrubom národnom dôchodku (4. vlastný zdroj). Údaje o DPH poskytuje Ministerstvo financií SR, pričom sekcia makroekonomických štatistík štandardne pripravuje vstupný podklad vo forme údajov o kompenzáciách za malé od DPH oslobodené firmy a údajov o váženej priemernej sadzbe DPH (WAR). V riadnom septembrovom termíne boli do Eurostatu zaslané údaje o hrubom národnom dôchodku (HND) spolu s popisom zmien a doplnení metodických postupov pri zostavovaní HDP/HND. Na základe údajov o HND sa podľa kľúča stanoveného európskym nariadením vypočíta pre každý členský štát jeho príspevok do rozpočtu EÚ.

Údaje poskytované Komisii pre administratívne účely (EDP, HND, DPH) podliehajú pravidelným kontrolným návštevám Eurostatu s cieľom overiť správnosť použitých postupov a samotných zostavených údajov. V roku 2017 sa na Slovensku uskutočnili návštevy Eurostatu ku všetkým trom témam. Misia k Výkazu DPH bola k decembru 2017 pre ŠÚ SR ukončená bez výhrad, z misii k EDP a HND vyplynuli akčné body, ktoré sú v súčasnosti v riešení s rôznymi termínmi na ukončenie.

Okrem úloh, ktoré sa priamo viažu k rutinným prácam podľa jednotlivých štatistických tém pracovníci na úseku národných účtov pokračovali v prácach na grantovom projekte GP 06-16 *Implementácia metodiky ESA 2010*. V rámci tohto projektu sa riešia

tri úlohy, a to aktualizácia popisu zostavenia ročných sektorových účtov podľa metodiky ESA 2010, odstránenie derogácií v kontexte plnenia transmisijného programu pre zostavenie štvrtročných a ročných národných účtov a zabezpečenie implementácie postupov verifikácie kvality národných účtov. Priebežné správy o plnení úloh požadované v podmienkach grantového projektu boli vypracované a odoslané do Eurostatu v stanovených termínoch.

V rámci spolupráce s odborom cenových štatistík boli ukončené práce na úlohách grantového projektu GP 09-14 *Poskytovanie základných informácií o parite kúpnej sily* a začali sa práce na ďalšom projekte (GP 07-16) s touto problematikou.

V priebehu roka 2017 sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí s kolegami z Českého štatistického úradu. Predmetom rokování bola výmena skúseností z oblasti implementácie metodiky ESA 2010 a vzťahov s platobnou bilanciou. Okrem plánovaných úloh sa pracovníci na úseku národných účtov v rámci svojich možností zapájali do riešenia aktuálnych problémov v rámci medzirezortných pracovných skupín.

Nemalá časť našej práce bola venovaná vyplňaniu rôznych dotazníkov pre medzinárodné organizácie (CMFB, Eurostat, ILO, OECD, UNECE, iné) a tiež príprave podkladových materiálov pre ekonomické analýzy ministerstiev a štátnych inštitúcií (IFP, MF SR, NBS, MH SR a iné).

Údaje štatistiky **zahraničného obchodu** a ich aktualizácie, ako aj indexy importných a exportných cien boli v roku 2017 posky-

tované mesačne a v súlade so stanovenými termínmi. Zároveň úrad pripravoval publikovanie sezónne očistených údajov štatistiky zahraničného obchodu ako aj agregovaných údajov v geografickom a komoditnom

členení, ktoré sa začnú zverejňovať v roku 2018. Údaje o zahraničnom obchode podľa podnikových charakteristík boli zaslané do Eurostatu pred termínom a v požadovanej kvalite, takže ich Eurostat mohol okamžite zverejniť.

Aktívne sme sa zúčastňovali na diskusiách o pripravovaných zmenách v zostavovaní štatistiky zahraničného obchodu. Návrh nariadenia o európskych podnikových štatistikách (FRIBS), pod ktoré spadá aj štatistika zahraničného obchodu, po

legislatívnej stránke implementuje plánovanú modernizáciu systému Intrastat, a teda zavádza výmenu mikroúdajov o intra-EÚ vývozech medzi členskými štátmi EÚ vrátane ID partnera v členskom štáte intra-EÚ dovozu. Nariadenie zároveň umožní väčšiu voľnosť pri použití rôznych zdrojov dát pri zostavovaní štatistiky intra-EÚ dovozov. Navrhované opatrenia by mali viesť k celkovému zníženiu administratívnej záťaže spravodajských jednotiek systému Intrastat pri zachovaní kvality údajov. V rámci prípravy vykonávacích ustanovení sa diskutovali aj zmeny v kódovaní Druhu obchodu a v pravidlách pre špecifické pohyby a tovary a Eurostatu boli predložené viaceré podnetné návrhy.

V roku 2017 bola aktualizovaná príručka pre spravodajské jednotky vykazujúce pod systémom Intrastat a v priebehu roka boli zabezpečené 3 semináre pre spravodajské jednotky v rôznych mestách, na ktorých sa zúčastnilo 55 záujemcov. Účastníci okrem základných informácií o systéme Intrastat dostali aj prehľad o najnovších zmenách v legislatíve, ako aj odpovede na špecifické otázky týkajúce sa vykazovania údajov. Konzultačné pracovisko pre systém Intrastat vybavilo priemerne týždenne 126 telefonátov a emailov, v ktorých poskytlo individuálne poradenstvo spravodajským jednotkám. Rovnakou formou boli pracovníkmi krajského pracoviska v Trnave intenzívne počas celého roka overované zozbierané údaje. Taktiež je potrebné spomenúť aj poskytovanie informácií a údajov na požiadanie, či už priamo zákazníkom, rezortom a pod. alebo cez Infoservis, ktoré bolo zabezpečované so snahou maximálne vyjsť v ústrety požiadavkám zákazníkov.

Podnikové štatistiky

V oblasti **podnikových krátkodobých štatistik** boli práce zamerané hlavne na zabezpečenie spracovania a diseminácie výstupov národným užívateľom v súlade s požiadavkami a harmonogramom *Kalendára prvého zverejnenia a Edičného programu* a zabezpečenie prenosu údajov na Eurostat prostredníctvom eDAMIS web portálu. Ďalej sme sa sústredili na prípravu časových radov ťažiskových ukazovateľov charakterizujúcich krátkodobý vývoj jednotlivých odvetví v súvislosti s implementáciou nového bázického obdobia roka 2015 a na zmenu technického formátu prenosu dát do Eurostatu vo forme SDMX-ML. V roku 2017 sa finalizovali práce na príprave výpočtu *Indexu produkcie v službách* realizované v rámci grantového projektu Eurostatu. Štandardne, v súlade s požiadavkami a v termíne stanovenom Eurostatom, sa zabezpečila pravidelná aktualizácia metadátových súborov prostredníctvom ESS - Metadata Handler. Metadátové správy za ukazovatele krátkodobej štatistiky Slovenskej republiky boli hodnotené ako najlepšie spomedzi členských a prístupujúcich krajín a Eurostat ich odporučil iným členským krajinám ako vzor. V celkovom hodnotení kompatibility s nariadením o krátkodobej štatistike je ŠÚ SR naďalej zaradený do prvej kategórie členských krajín s najvyšším stupňom kompatibility.

V **štruktúrálnej podnikovej štatistike** boli Eurostatu poskytnuté požadované výstupy zo štruktúrálnej podnikovej štatistiky po-

trebné pre stanovenie váhových štruktúr krátkodobej podnikovej štatistiky. Eurostatu a národným užívateľom boli poskytnuté štandardné súbory definitívnych ukazovateľov za referenčný rok 2015 a predbežné údaje za rok 2016 za populáciu sektora nefinančných a finančných korporácií. ŠÚ SR zabezpečil časovo a obsahovo náročnú validáciu výstupných súborov s vysokým stupňom kvality, čo sa odzrkadilo v skrátení termínu publikovania údajov na stránke Eurostatu, ako aj v každoročnom hodnotení kompatibility zaradením Slovenskej republiky do skupiny členských krajín so 100 % stupňom kompatibility s nariadením o štruktúrálnej štatistike.

Za oblasť štatistiky **vnútorných a vonkajších zahraničných afiliácií** za referenčný rok 2015 sme zostavili a odoslali Eurostatu štatistické výstupy v požadovanej kvalite a v stanovenom termíne. Vo všetkých požadovaných oblastiach boli vypracované štruktúrované správy o kvalite dát za referenčný rok 2014.

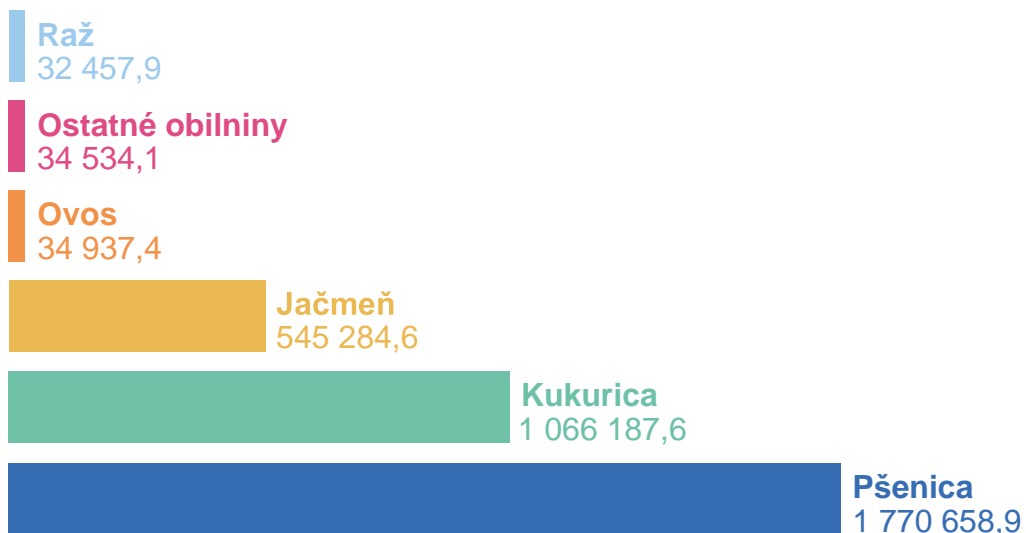
V štatistike **priemyslu**, vzhľadom na jej rozhodujúci podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu v hospodárstve SR, pokračovali aj v kalendárnom roku 2017 práce zamerané na analýzu údajov zo štatistických zisťovaní realizovaných v krátkodobej a dlhodobej periodicite. Bolo zabezpečené spracovanie požadovaných štatistických výstupov pre Eurostat a špecifických požiadaviek z pohľadu

štruktúry výstupov zadefinovaných od národných, ako aj medzinárodných inštitúcií. V závere roka bolo ťažisko prác predovšetkým na finalizácii nového zoznamu výrobkov PRODSLOV 2018. Začali prípravné práce na projekte Eurostatu, ktorého cieľom je dosiahnutie lepšej konzistencie a integrácie dát podnikových štatistík z pohľadu výroby a štatistiky na výstupe medzi štatistikou priemyslu a štatistikou zahraničného obchodu s tovarmi.

Na úseku štatistiky **poľnohospodárstva** pokračovali práce na projekte *Štrukturálneho zisťovania fariem 2016*. Išlo predovšetkým o zabezpečenie zberu, spracovanie údajov získaných od spravodajských jednotiek a validáciu na rôznych úrovniach. Zisťovanie sa vykonávalo u registrovaných právnických a fyzických osôb, ako aj u neregistrovaných

fyzických osôb – v domácnostiach, ktoré spĺňali prahové hodnoty stanovené v definícii farmy. V októbri 2017 boli výsledky štrukturálneho zisťovania spolu s národnou metodickou správou zaslané Eurostatu. Súčasne s realizáciou štrukturálneho zisťovania prebiehal na úrovni EÚ aj legislatívny proces a diskusia k novému návrhu nariadenia Rady a Európskeho parlamentu o integrovaných štatistikách fariem, ktoré od roku 2020 nahradí súčasné legislatívne pravidlá pre štrukturálne zisťovania. Zástupcovia štatistiky poľnohospodárstva sa aktívne, formou pripomienkovania, podieľali na jeho tvorbe. Ďalej pokračovali práce na pravidelnom ročnom zostavovaní a zverejňovaní odhadu úrody vybraných plodín. Pri zostavovaní *Ekonomického poľnohospodárskeho účtu SR*, ktorý je satelitným účtom národných účtov, pokračovala aktívna spolupráca s Národným

Produkcja obilnín v SR za rok 2017 v tonách

poľnohospodárskym a potravinárskym centrom - Výskumným ústavom ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva - na zabezpečení a spracovaní štatistických údajov a informácií nevyhnutných pre jeho zostavenie. Definitívne výsledky účtu za rok 2016 boli zverejnené v septembri 2017.

V odvetvových štatistikách **stavebníctva, bytovej výstavby, obchodu a služieb** bolo zabezpečované spracovanie štatistických výstupov na základe požiadaviek Eurostatu, medzinárodných organizácií a požiadaviek zadefinovaných národnými užívateľmi. Zvýšená pozornosť sa venovala aktualizácii a skvalitňovaniu publikovaných metadát, ako aj publikovaniu štatistických informácií na portáli ŠÚ SR a v databázach informačného systému. Pokračovali činnosti zamerané na skvalitňovanie údajovej základne a spracovanie štatistických informácií o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch požadovaných širokým spektrom užívateľov.

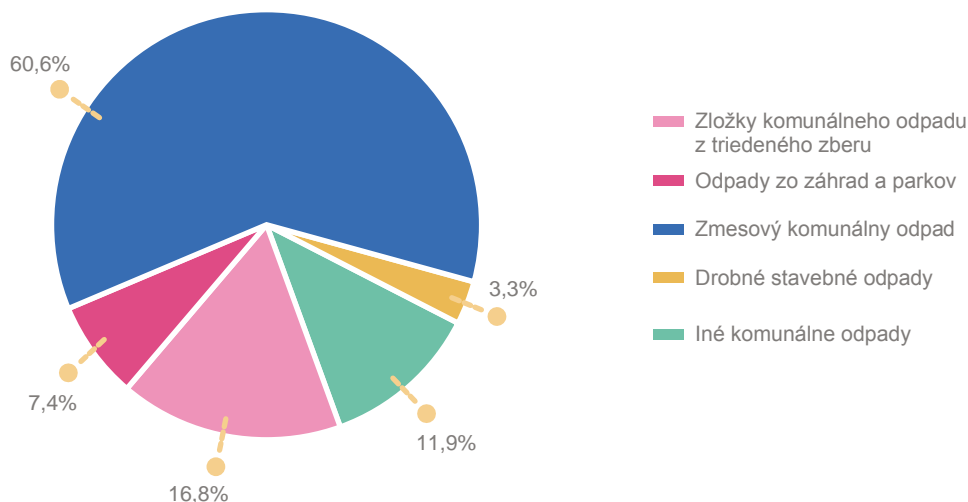
V štatistike **dopravy, informácií a komunikácie** boli práce okrem zabezpečenia údajov zo štatistických zisťovaní potrebných na vytvorenie údajovej základne zamerané aj na prípravu nového zisťovania v oblasti vnútrozemskej vodnej osobnej dopravy. Zabezpečili sme výstupy v zmysle požiadaviek nariadení EÚ a požiadaviek národných užívateľov. Tak ako v predchádzajúcich rokoch sme sa zapojili do spoločného zisťovania o informačných a komunikačných technológiách v podnikoch organizovaného Eurostatom a odoslali zadefinované výstupy v požadovanej kvalite a stanovených termínoch.

Na úseku štatistiky **vedy, techniky a inovácií** pokračovali práce na ďalšom rozvoji zisťovania o výskume a vývoji a harmonizácii v súlade s revidovanou medzinárodnou metodikou podľa Frascati manuálu 2015. Aktívnou účasťou na rokovaniach a pripomienkovaní navrhovaných verzí sme sa zapojili do príprav pokynov Eurostatu za vybraných 10 oblastí pre jednotný postup implementácie manuálu v krajinách EÚ. V roku 2017 sa uskutočnil prvý zber údajov za nové ukazovatele, bola vypracovaná správa o kvalite štatistiky výskumu a vývoja za jednotlivé sektory vykonávania výskumu a vývoja, prvýkrát bol prenos údajov v príslušných dotazníkoch v novom tvare SDMX. Za oblasť inovácií bolo pripravené a realizované zisťovanie v rámci harmonizovaného zisťovania členských štátov EÚ (Community Innovation Survey – CIS 2016). Zapojili sme sa aj do aktuálnej fázy príprav vzorového formulára členských štátov EÚ pre nasledujúce zisťovanie CIS 2018, a revízie Oslo manuálu.

V štatistike **energetiky** okrem štandardného zabezpečovania požiadaviek na výstupy a prenos údajov do databáz Eurostatu, Medzinárodnej energetickej agentúry a Štatistickej divízie OSN podľa nariadení EÚ prebehlo aj prvé povinné predkladanie údajov za účet fyzických tokov energií (PEFA), ako aj prvej časti údajov o cenách elektriny a zemného plynu podľa novej metodiky. Ďalšie práce boli zamerané na zabezpečenie nových povinných údajov o spotrebe palív a energií v domácnostiach.

Štatistika **životného prostredia** v roku 2017 úspešne dokončila implementáciu akčného programu, ktorého cieľom bolo zaviesť

Zloženie komunálneho odpadu v SR v roku 2016

na národnej úrovni tri nové povinné environmentálne účty - účet výdavkov na ochranu životného prostredia (EPEA), účet sektora environmentálnych tovarov a služieb (EGSS) a účet fyzických tokov energie (PEFA). Včasne sme splnili vykazovaciu povinnosť vyplývajúcu z nariadenia EÚ o environmentálnych ekonomických účtoch. Bola vydaná aj publikácia *Environmentálne účty - Účet materiálových tokov*. V lete 2017 sa uskutočnilo výberové štatistické zisťovanie o používaní palív v domácnostiach za účelom získania informácií o vykurovaní v rodinných domoch, ktoré sú dôležité pre odhad emisií vypúšťaných do ovzdušia. Výsledky štatistického zisťovania sa použijú v projekte zameranom na zvýšenie kvality účtu emisií do ovzdušia Slovenskej republiky, ktorý rieši SHMÚ v spolupráci so ŠÚ SR. Po-

kračovali aj práce na implementácii zmien vyplývajúcich zo zákona o odpadoch a štatistický výkaz o komunálnom odpade z obce na rok 2017 bol rozšírený o nový modul zameraný na zistenie informácií o spôsobe zberu a poplatkoch za komunálny odpad z domácností.

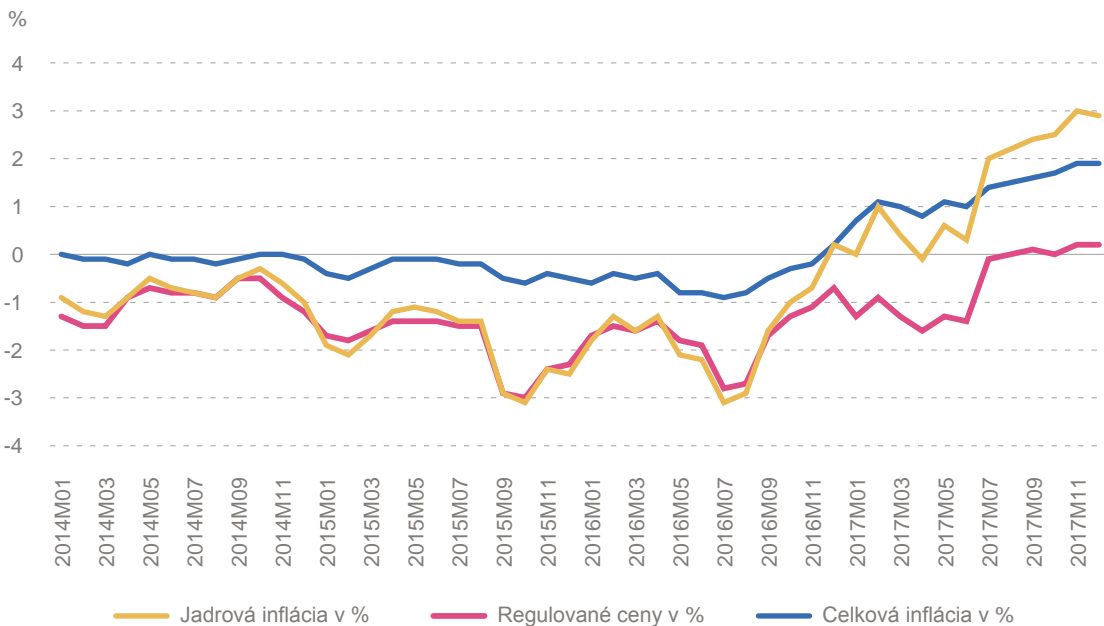
V oblasti štatistiky **cestovného ruchu** sme zabezpečili pre externých užívateľov publikovanie štandardných štatistických výstupov, ako aj spracovanie veľkého rozsahu neštandardných výstupov o vývoji cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach, organizovaného cestovného ruchu, domáceho a výjazdového cestovného ruchu. Prebiehala kompilácia tabuliek satelitného účtu cestovného ruchu doplnená o referenčný rok 2015, ktoré boli vydané v skrátenom termíne.

Cenová štatistika sa zamerala najmä na prechod zisťovania cien produkčných štatistík na nové bázičné obdobie *priemer roka 2015 = 100*. V zisťovaniach cien v poľnohospodárstve, stavebníctve a cien trhových služieb bola vykonaná revízia váhových schém, pričom podkladom pre revíziu bola štruktúra týchto odvetví v roku 2015. Taktiež boli publikované časové rady zisťovania indexov cien priemyselných výrobcov k novému bázičnému obdobiu a pripravená metodika zisťovania cien poľnohospodárskej pôdy a cien nájomného za užívanie poľnohospodárskej pôdy. V štatistike spotrebiteľských cien bol kladený dôraz na prípravu využívania nových dostupných zdrojov údajov, ako sú dáta z obchodných reťazcov a dáta dostupné na internete. Tieto údaje boli využité ako doplnkový zdroj údajov pri tvorbe spotrebného

koša na rok 2018. Taktiež bola realizovaná príprava metodiky zisťovania cien komerčných nehnuteľností vrátane výpočtu prvých experimentálnych indexov. V priebehu roka 2017 bola diseminácia údajov cenovej štatistiky rozšírená o indexy cien nehnuteľností určených na bývanie a o indexy cien vybraných trhových služieb.

V **konjunkturálnych podnikových a spotrebiteľských prieskumoch**, ktoré sú súčasťou medzinárodného projektu *Business and Consumer Surveys* organizovaného Európskou komisiou bola v roku 2017 venovaná pozornosť skvalitňovaniu vstupných aj výstupných údajov. Išlo predovšetkým o zabezpečenie kvalitnej údajovej základne potrebnej pre výpočet odvetvových kompozitných indikátorov dôvery v priemysle, stavebníctve,

Miera inflácie

maloobchode, službách a u spotrebiteľov, z ktorých sa následne konštruoval syntetický kompozitný indikátor ekonomického sentimentu. Indikátory charakterizujúce očakávaný krátkodobý vývoj príslušnej oblasti ekonomického prostredia sú pre užívateľov na národnej aj medzinárodnej úrovni podkladom pre realizáciu krátkodobých prognóz budúceho vývoja základných makroekonomických ukazovateľov vrátane realizácie štvrtročných rýchlych (flash) odhadov hrubého domáceho produktu.

V rámci **spolupráce s medzinárodnými organizáciami** sme aktívne participovali na príprave predbežného stanoviska k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej podnikovej štatistike, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 184/2005 a zrušuje sa desať právnych aktov v oblasti podnikovo-

vej štatistiky. Nariadenie bolo predložené do medzirezortného pripomienkového konania a ŠÚ SR poskytol svoje stanovisko k návrhu a doložke vplyvov Estónskemu predsedníctvu. V novembri 2017 sa uskutočnili na pôde ŠÚ SR v Bratislave dve pracovné rokovania s kolegami z Českého štatistického úradu. Prvé bilaterálne pracovné stretnutie k štatistike obchodu, pohostinstva a ubytovania bolo zamerané na výmenu skúseností z oblasti zabezpečovania požiadaviek Eurostatu, prepočtu časových radov na nové bazické obdobie, na problematiku internetového obchodu a publikovanie údajov na národnej úrovni z hľadiska stupňa podrobnosti, ako aj ďalšie činnosti súvisiace so zabezpečovaním procesu spracovania a publikovania údajov. Predmetom druhého stretnutia bolo prediskutovanie budúcich požiadaviek pripravovaného nariadenia o európskej podnikovej štatistike.

Demografia a sociálne štatistiky

V oblasti **štatistiky obyvateľstva** zahŕňaajúcej demografickú štatistiku, populačné cenzy, štatistiku sociálnej ochrany, štatistiku kultúry a štatistiku kriminality sa v roku 2017 naďalej rozvíjal systém spracovania, analýz a moderného šírenia údajov.

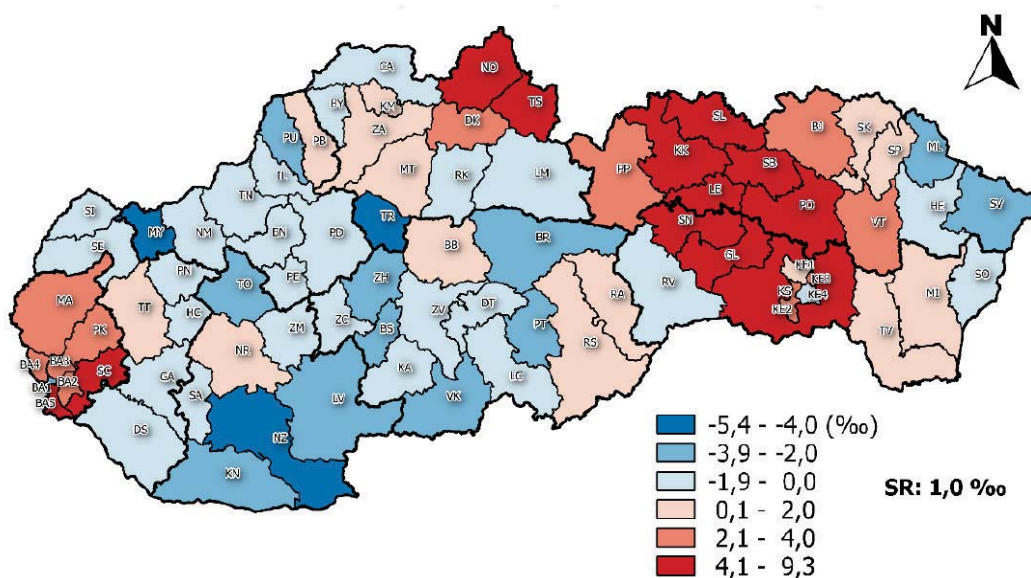
V kontexte aktuálnych trendov využívania administratívnych zdrojov údajov a registrov sa skúmali možnosti harmonizácie údajov z administratívnych zdrojov a registrov s údajmi demografickej štatistiky.

Demografický vývoj obyvateľstva v kontexte roku 2016 bol v júni roku 2017 hlavnou témou tlačovej besedy ŠÚ SR.

Vývoj obyvateľstva bol zdokumentovaný aj knižnými titulmi vydanými v edícii *My v číslach: Pohyb obyvateľstva 2016, Zahraničné sťahovanie 2016*. V edícii s analytickým zameraním *Štatistika v súvislostiach* boli vydané *Hlavné trendy populačného vývoja v SR v roku 2016* a *Sociálna ochrana v SR* ako už štandardné analytické publikačné výstupy.

Prírastky obyvateľov

Hrubá miera prirodzeného prírastku v okresoch SR, 2016

V rámci projektu *Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021* (SODB 2021) schválil Riadiaci výbor ŠÚ SR na svojom zasadnutí 28. 6. 2017, že SODB 2021 bude založené na koncepcii integrovaného cenzu. Pre účel cenzu boli realizované komplexné analýzy registrov a administratívnych zdrojov údajov. Z hľadiska možnej využiteľnosti pri štatistickom spracovaní výsledkov SODB 2021 a ako nástroj kontroly a koherencie sa realizovali analýzy Registra fyzických osôb, Centrálného registra poistencov verejného zdravotného poistenia, Informačného systému Sociálnej poisťovne, Informačného systému Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu a Informačného systému Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Vzhľadom na náročnosť celého procesu prípravy SODB 2021, osobitne prípravy údajov z registrov a administratívnych zdrojov, bol zriadený medzirezortný analytický tím na zabezpečenie využitia údajov a metaúdajov z registrov a administratívnych zdrojov údajov

pre SODB 2021. Poslaním tohto tímu je koordinácia činností pri príprave údajov a metaúdajov s cieľom dosiahnuť ich čo najefektívnejšie využitie v SODB 2021. Prvé zasadnutie za účasti všetkých nominovaných členov (zástupcov Ministerstva vnútra SR, Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Sociálnej poisťovne, Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, Úradu na ochranu osobných údajov SR, ŠÚ SR) sa uskutočnilo 26. júna 2017.

Pri tvorbe legislatívneho zámeru zákona o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 boli zohľadnené závery zasadnutí pracovných skupín ŠÚ SR aj rokovaní s inými ústrednými orgánmi štátnej správy, samosprávy, akademickej obcou, vedeckou obcou a inými organizáciami. Vláda na svojej 82. schôdzi legislatívny zámer schválila (uznesenie vlády č. 587/2017) a zároveň uložila predsedovi ŠÚ SR povinnosť predložiť vláde SR návrh zákona o Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 najneskôr do 30. 6. 2018.

Štatistika nákladov práce zostavovala v štvrtročnej periodicite informácie o priemernej nominálnej a reálnej mesačnej mzde pre potreby výpočtu nadväzujúcich ukazovateľov v sociálnej oblasti. Do systému štatistiky miezd a nákladov práce EÚ boli predložené štvrtročné indexy nákladov práce, ktoré merajú vývoj priamych a nepriamych pracovných výdavkov zamestnávateľov na odpracovanú hodinu. Zavedená bola nepriama metóda sezónneho očisťovania uvedených indexov, ktorá v porovnaní s predchádzajúcou priamou metódou zabezpečuje harmonizovanejšie hodnoty komponentov nákladov práce.

Spracované boli podrobné ročné údaje o úrovni a štruktúre miezd podľa vzdelania, vekových skupín a zamestnania. Zverejnené boli aj informácie o rodových rozdieloch v odmeňovaní, podiele zamestnancov v mzdových pásmach, mediáne miezd a priemernej čistej mesačnej mzde. Zostavené boli aj regionálne prehľady zárobkov podľa pracovísk v okresoch. Informácie o mesačných a ročných mzdách boli doplnené aj o podrobné údaje o ďalších nákladoch organizácií súvisiacich so zamestnávaním pracovných síl.

Štatistika práce zabezpečovala a poskytovala štvrťročné a ročné informácie o zamestnanosti, nezamestnanosti a ekonomickej neaktivity z výberového zisťovania pracovných síl v domácnostiach (VZPS). V 2. štvrťroku bolo vykonané doplnkové zisťovanie VZPS o podnikaní, ktorého výsledky prispievajú k lepšej informovanosti o pokroku smerom k naplneniu cieľov stratégie EÚ 2020 v oblasti podpory podnikania za účelom zvýšenia miery zamestnanosti. SR sa zapojila aj do projektu zameraného na prípravu a testovanie doplnkového zisťovania VZPS o prechode do dôchodku, ktorý bude súčasťou plánovaného systému 8-ročných modulov VZPS. Cieľom ďalšieho projektu bolo zlepšenie hodnotenia presnosti výsledkov VZPS prostredníctvom návrhu a otestovania metodiky a programového riešenia výpočtu variability ročných odhadov a čistých ročných zmien mier zamestnanosti a nezamestnanosti. Aktívne sme sa podieľali na činnosti pracovnej skupiny Eurostatu k dizajnovaniu pripravovaných 8-ročných modulov VZPS. V oblasti podnikovej štatistiky o práci bola zabezpečená dostupnosť štruktúrovaných informácií, najmä o počte zamestnancov, odpracovaných hodín a voľných pracovných miest.

V **štatistike vzdelávania** boli spracované výsledky dvoch medzinárodných zisťovaní za rok 2016 - o vzdelávaní dospelých AES (Adult Education Survey) a o ďalšej odbornej príprave CVTS (Continuing Vocational Training Survey). Činnosti boli vykonávané v zmysle platnej legislatívy EÚ a podľa odporúčaní Eurostatu. Po validácii zo strany Eurostatu boli výstupy zaradené do databázy medzinárodne porovnateľných údajov v rámci EÚ a boli spracované publikácie s analytickou a tabuľkovou časťou.

Štatistika rodinných účtov zisťuje údaje o príjmoch, výdavkoch, spotrebe a zložení súkromných hospodáriacich domácností v Slovenskej republike. V roku 2017 sa uskutočnilo zisťovanie o príjmoch a zložení domácností SR v 1. štvrťroku. Pomocou dostupných externých informácií, prognóz a kvalifikovaných odhadov vybraných ukazovateľov bol urobený odhad údajov za rok 2016 simuláciou mikroúdajov zo zisťovania uskutočneného v roku 2015. Výsledky boli zverejnené na internetových stránkach ŠÚ SR v elektronickej publikácii *Príjmy, výdavky súkromných domácností SR za rok 2016*.

Výberové Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností, ktoré ŠÚ SR pravidelne realizuje od roku 2005, je hlavným zdrojom údajov, ktorý podáva komplexný obraz o chudobe, sociálnom vylúčení a životných podmienkach. V roku 2017 boli spracované a zaslané do Eurostatu mikroúdaje a indikátory zo zisťovania EU SILC 2016 a anonymizované mikroúdaje boli na základe štandardných, ako aj ad hoc požiadaviek poskytnuté pre externých užívateľov na vedecké a výskumné účely.

Údaje boli prezentované v dvoch publikáciách *EU SILC 2016 - Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností v SR* a *EU SILC 2016 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia*.

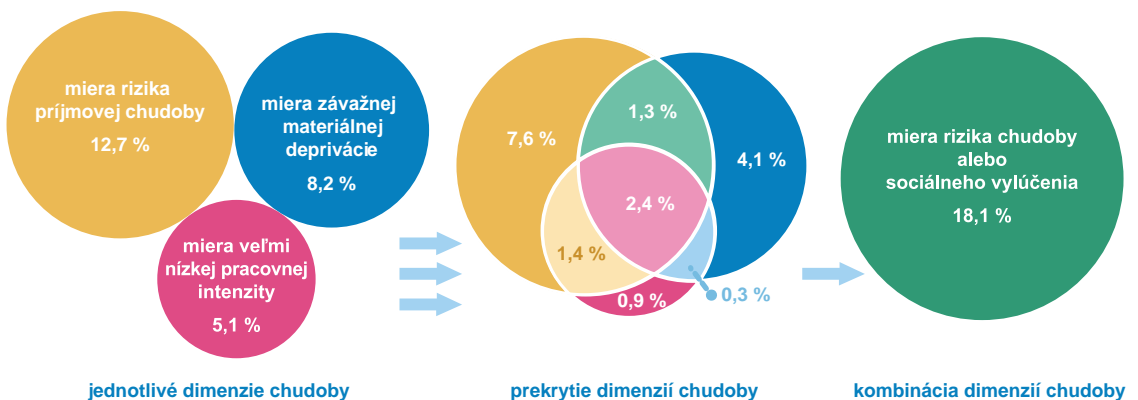
V poslednom období sa kladie dôraz hlavne na produkciu a analýzu hlavného indikátora chudoby alebo sociálneho vylúčenia pre stratégiu EÚ 2020 za SR, ktorý je vytvorený kombináciou troch čiastkových indikátorov: miera rizika chudoby, miera závažnej materiálnej deprivácie a miera nízkej pracovnej intenzity. Podľa výsledkov EU SILC 2016, ktoré boli zverejnené v minulom roku, bolo na Slovensku 18,1 % obyvateľstva ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením.

V súvislosti so zavádzaním špeciálnych ad-hoc modulov do výberových zisťovaní v domácnostiach založených na nových požiadavkách

realizuje ŠÚ SR grantový projekt *Príprava na revíziu EU SILC - testovanie rolling modulov v EU SILC 2017*. Cieľom projektu bolo pripraviť a uskutočniť testovanie doplnkových premenných, ktoré sú zamerané na tému *Zdravie (2. priorita)* a *Práca*, podľa požiadavky nariadenia pre ad-hoc moduly v rámci zisťovania EU SILC 2017. V súčasnosti sa grantový projekt finalizuje a jeho ukončenie je naplánované do konca marca 2018.

Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií (IKT) v domácnostiach a u jednotlivcov za 1. štvrtrok 2017 bolo realizované na základe Nariadenia Komisie (EÚ) č. 2016/2015 vo všetkých krajinách Európskej únie podľa jednotného dotazníka pripraveného Eurostatom. Zisťovanie prebehlo v mesiacoch apríl až máj 2017 v 4 680 náhodne vybraných domácnostiach na území Slovenskej republiky. Na úrovni domácnosti sa sledovala vybavenosť informačnými

18,1 % - indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia (EU SILC 2016 - SR)

a komunikačnými technológiami. U jednotlivcov sa získavali informácie o využívaní osobných počítačov a využívaní internetu. V rámci využívania internetu sa získavali podrobnejšie informácie týkajúce sa využívania elektronického obchodu, ako objednávanie a nákup tovarov a služieb cez internet a schopnosti využívať elektronickú verejnú správu na súkromné účely. Ďalej sa u osôb zisťovali aj znalosti a zručnosti v oblasti informačno-komunikačných technológií. V roku 2017 bola zvýšená pozornosť venovaná využívaniu špecializovaných webových stránok a mobilných aplikácií, prostredníctvom ktorých sú ponúkané tovary alebo služby v rámci „zdieľanej ekonomiky.“ Výsledky zo zisťovania IKT uverejnil ŠÚ SR v elektronickej forme ako publikáciu *Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach 2017* na svojej internetovej stránke.

V rámci **štatistiky spotreby potravín** boli v roku 2017 na základe bilančnej metódy odvodené údaje o spotrebe jednotlivých druhov potravín za rok 2016. Pre užívateľov sú tieto údaje voľne dostupné v databáze ŠÚ SR

v porovnateľnom časovom rade od roku 1990. Údaje o spotrebe potravín za rok 2016 boli obsahom publikácie *Spotreba potravín v SR* každoročne vydávanej ŠÚ SR, ktorá tiež hodnotí vývoj spotreby potravín v SR a aj v porovnaní s krajinami EÚ. Údaje o spotrebe potravín sú pravidelne, ako jeden zo štatistických podkladov, súčasťou situačných výhľadových správ Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré hodnotia vývoj trhu v SR za jednotlivé potravinové komodity.

V roku 2017 ŠÚ SR úspešne ukončil grantový projekt *Prípravné práce na revízii harmonizovaného európskeho zisťovania Využitie voľného času (TUS) pre realizáciu v roku 2020*, prostredníctvom ktorého sa zapojil do riešenia úloh Eurostatu spojených s prípravou budúcej vlny zisťovania o využití času v roku 2020.

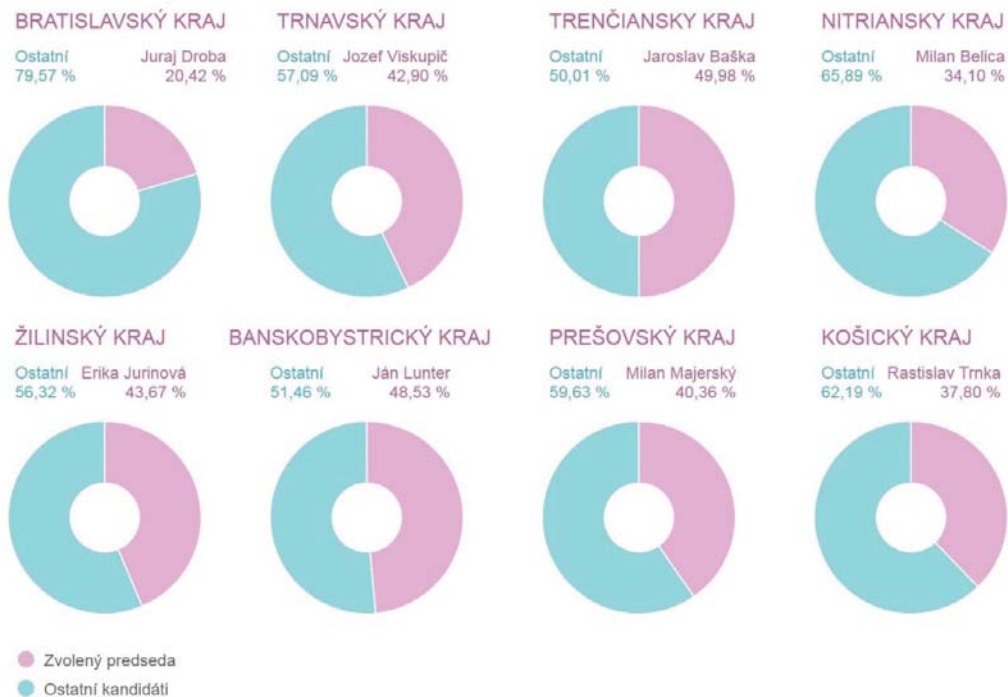
Štatistický úrad SR zbiera, spracováva a poskytuje údaje ohľadom **výdavkov na zdravotníctvo** za SR podľa metodiky *Systému zdravotníckych účtov (System of Health Accounts (SHA))* od roku 2005 (referenčný rok 2003 a ďalšie). V marci 2015 vošlo do platnosti Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/359 zo 4. marca 2015, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1338/2008, pokiaľ ide o štatistiku výdavkov na zdravotnú starostlivosť a jej financovanie. Podľa predmetného nariadenia ŠÚ SR v roku 2017 poskytol údaje za referenčný rok 2015, a to v rámci účtovného rámca metodiky SHA, edícia 2011. Spracované údaje za rok 2015 boli v rámci spoločného dotazníka poskytnuté Eurostatu, OECD a WHO. Publikované údaje slúžia na porovnanie výdavkov na zdravotníctvo nielen v rámci Európskej únie, ale aj krajín OECD a WHO. Údaje sú zároveň zverejnené na internetovej stránke ŠÚ SR.

Volebná štatistika

V roku 2017 ŠÚ SR zabezpečoval na úseku volebnej štatistiky spracovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávnych krajov Slovenskej republiky a spracovanie výsledkov nových volieb do orgánov samosprávy obcí (doplňujúcich volieb do orgánov obecných/miestnych a mestských zastupiteľstiev).

Volby do orgánov samosprávnych krajov sa uskutočnili 4. novembra 2017 na základe rozhodnutia predsedu NR SR č. 166/2017 Z. z. z 23. júna 2017. ŠÚ SR zabezpečoval spracovanie výsledkov hlasovania podľa zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých

PLATNÉ HLASY ODOVZDANÉ PRE ZVOLENÝCH PREDSEDOV SAMOSPRÁVNÝCH KRAJOV

Štatistický úrad Slovenskej republiky

zákonov. Pri príprave spracovania úrad spolupracoval s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

ŠÚ SR pripravoval spracovanie výsledkov hlasovania počas celého roku 2017. Na zabezpečenie spracovania vytvoril odborné sumarizačné útvary obvodných volebných komisií, volebných komisií samosprávneho kraja a Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán. Súčasťou príprav spracovania boli tri skúšky, ktoré preverili organizačno-technickú a personálnu pripravenosť všetkých odborných sumarizačných útvarov.

Výsledky hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov spracovali odborné sumarizačné útvary obvodných volebných komisií na základe zápisníc okrskových volebných komisií. Zo zaznamenaných zápisníc okrskových volebných komisií boli sumarizáciou vytvorené a komisiami schválené zápisnice obvodných volebných komisií. Na základe zápisníc obvodných volebných komisií boli vytvorené a následne schválené zápisnice volebných komisií samosprávneho kraja. **Po prvý krát boli predsedovia samosprávnych krajov volení v jednokolovej voľbe.**

V termínoch **8. apríla 2017 a 14. októbra 2017** sa na základe vyhlásenia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky konali **nové voľby do orgánov samosprávy obcí** (doplňujúce voľby do orgánov obecných/miestnych a mestských zastupiteľstiev). V oboch termínoch sa nové voľby uskutočnili spolu v 48 obciach. Spolu bolo zvolených 24 nových starostov a 34 nových poslancov.

Na spracovanie výsledkov nových volieb do orgánov samosprávy obcí a volieb do orgánov samosprávnych krajov v roku 2017 bol použitý **Integrovaný volebný informačný systém**. Využili ho nielen členovia odborných sumarizačných útvarov volebných komisií, ale aj okrsky, ktoré prejavili záujem o elektronické spracovanie výsledkov volieb.

Na plnení všetkých úloh na úseku volebnej štatistiky sa významnou mierou podieľali aj zamestnanci pracovísk ŠÚ SR z krajských miest SR ako členovia odborných sumarizačných útvarov obvodných volebných komisií.

Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) ako výskumno-vývojové pracovisko pre oblasť štátnej štatistiky každoročne spolupracuje so Štatistickým úradom SR na riešení výskumno-vývojových úloh v oblasti štátnej štatistiky. Spolupráca sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatvoreného obidvoma organizáciami na príslušný rok na základe uznesenia vlády SR. Obsahové zameranie kontraktu zohľadňuje prioritné štatistické činnosti úradu a aktuálne potreby vyplývajúce z požiadaviek zákazníkov.

V roku 2017 INFOSTAT riešil 28 výskumno-vývojových úloh pozostávajúcich zo 77 čiastkových výstupov vecne zameraných predovšetkým na:

- **metodické riešenia** – zostavenie Satelitného účtu cestovného ruchu (TSA) za rok 2015; programátorské riešenia pre štatistiku energetiky;
- **aktualizáciu a vývoj** – programového vybavenia Blaise za moduly cestovného ruchu a realizácia zmien do spracovaní cenových štatistík s mesačnou i štvrťročnou periodicitou;
- **výpočty a konštrukcie** – spracovanie mesačných, štvrťročných, polročných a ročných pohybov obyvateľstva a bilančovanie stavu obyvateľstva ku koncu referenčného obdobia z údajov zdrojovej bázy dát integrovaného štatistického informačného systému (ZBD IŠIS);

- **analýzy, štúdie, prognózy a prieskumy** – spolupráca na bilancii TDP za roky 2014 a 2015 v systéme SNA-NT; analýza a prognóza vývoja hospodárskeho cyklu v slovenskej ekonomike v roku 2017; zostavenie tabuliek satelitného účtu cestovného ruchu za rok 2015;
- **analytické výstupy** – úmrtnostné tabuľky; bilancie obyvateľstva; bilancia obyvateľstva a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva SR.

V rámci spolupráce s INFOSTATom je potrebné tiež spomenúť **činnosť Výskumného demografického centra (VDC)**, ktoré v roku 2017 riešilo alebo sa spolupodieľalo na riešení celkovo 7 úloh, zadaných Štatistickým úradom SR v rámci kontraktu, výsledkom ktorých boli analyticko-metodologické materiály.

Išlo o štúdie:

- Hodnotenie kvality a vymedzenie indikátorov kvality pri integrácii zdrojov so zameraním na SODB 2021
- Hodnotenie kvality administratívnych zdrojov údajov v podmienkach slovenskej štatistiky
- Konštrukcia analytických indikátorov pre vybrané demografické procesy
- Prierezové a kohortné tabuľky rodinných a životných demografických udalostí

- Kohortné úmrtnostné tabuľky v kontexte modernizácie demografickej štatistiky a demografickej metodológie
- Spracovanie údajov narodených v zahraničí matkám s trvalým pobytom na Slovensku pre rok 2016 a revízia vybraných indikátorov a modelov procesu plodnosti
- Odhad vzdelanostnej štruktúry populácie Slovenska podľa pohlavia a jednotiek veku k 31. 12. 2016

Spolupráca so ŠÚ SR, činnosť INFOSTATu a VDC v roku 2017 je podrobne zdokumentovaná vo výročnej správe inštitútu za rok 2017 a na stránkach www.infostat.sk a www.infostat.sk/vdc.

Slúžime zákazníkom

V oblasti služieb zákazníkom ŠÚ SR pokračoval v plnení akčných programov stanovených v strategických cieľoch úradu. V súlade so schváleným *Marketingovým plánom ŠÚ SR na rok 2017* úrad realizoval aktivity, ktorými sa snažil čo najlepšie uspokojovať požiadavky svojich zákazníkov.

V rámci portfólia produktov pre rok 2017 ŠÚ SR zabezpečoval **poskytovanie súborov údajov pre domácich a zahraničných zákazníkov** na základe požiadaviek jednotlivých inštitúcií. V priebehu roka bolo národným a medzinárodným organizáciám poskytnutých spolu 533 produktov formou preddefinovaných tabuliek, súborov údajov a rôznych dotazníkov. Z domácich odberateľov to boli predovšetkým zákonodarné a výkonné orgány štátnej správy, z nich najmä Národná banka Slovenska (40 % produktov), Ministerstvo financií SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo hospodárstva SR a Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Národným inštitúciám bolo poskytnutých spolu 236 súborov údajov v rôznej periodicite. Získané štatistické informácie rezorty využili pri analýzach sociálno-ekonomického vývoja spoločnosti a pre svoje rozhodovacie a riadiace procesy. Poskytovanie produktov pre medzinárodné a medzivládne organizácie smerovalo predovšetkým do Eurostatu (81 %). Ďalšími odberateľmi údajov boli Organizácia spojených

národov, Organizácia pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj, Medzinárodná agentúra pre energiu, Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo a Výbor Európskej komisie pre hospodárske a finančné záležitosti. V priebehu roka 2017 bolo medzinárodným organizáciám poskytnutých celkom 297 produktov.

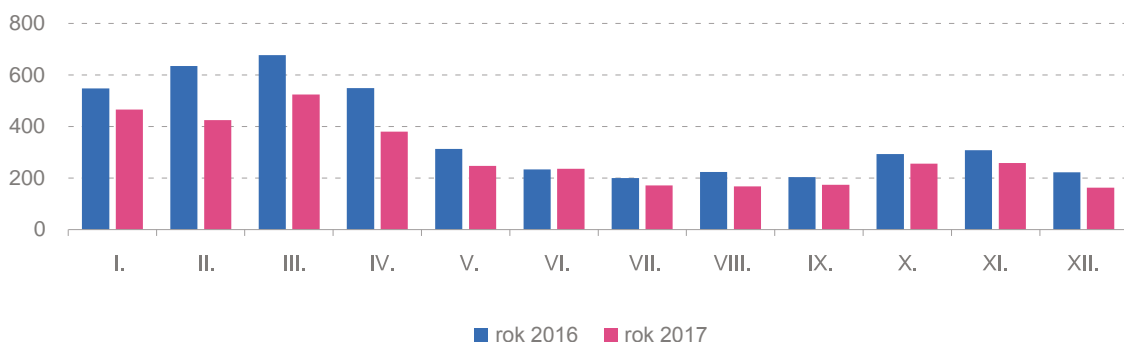
Marketingové aktivity boli zamerané na poznanie a **rozšírenie znalostí našich zákazníkov** v oblasti štatistiky a na **zistenie ich očakávaní**. Odborné útvary v ústredí úradu a na pracoviskách ŠÚ SR v krajoch organizovali pracovné stretnutia, prezentácie, besedy a prednášky spojené s diskusiou. Účastníkmi boli predovšetkým študenti a pedagógovia stredných a vysokých škôl, zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, samosprávy a finančných inštitúcií. V priebehu roka úrad zorganizoval celkom 53 stretnutí za účasti takmer 2 400 existujúcich a potenciálnych používateľov štatistiky. Zákazníkom bola prezentovaná štruktúra a obsah internetového portálu úradu a databáz, ponuka štatistických produktov a služieb, formy ich šírenia a tiež možnosti a obmedzenia využitia štatistických informácií. Zákazníci získali informácie o organizácii štatistických zisťovaní a metodických postupoch pri spracovaní štatistických údajov.

ŠÚ SR sa pripojil k oslavám **Európskeho dňa štatistiky**. Na propagáciu podujatia bola na internetovom portáli úradu vytvorená

webová stránka s programom aktivít úradu pripravených pri tejto príležitosti. Hlavnou aktivitou bola prezentácia na veľtrhu Bibliotéka/Pedagogika 2017 na výstavisku Incheba v Bratislave v novembri 2017. Cieľom podujatia bolo dostať oficiálnu štatistiku a prácu ŠÚ SR do povedomia širokej verejnosti. Návštevníci sa mohli v prezentačnom stánku oboznámiť s produktmi a službami úradu a zároveň si v praxi vyskúšať vyhľadávanie údajov v on-line databázach. K dispozícii mali vybrané publikácie z rôznych oblastí štatistiky a propagačné materiály. Súčasťou expozície bola výstava historických vydaní publikácií a ročeniek. Sprievodným podujatím bol štatistický kvíz pre žiakov prvého stupňa základných škôl organizovaný v spolupráci s RTVS za účasti známych postavičiek relácie Trpaslíci. Deti sa hravou formou oboznámili so základmi štatistiky. Krajské pracoviská podporili Európsky deň štatistiky sprievodnými podujatiami pre vybrané skupiny používateľov, najmä študentov, s cieľom zvýšiť ich povedomie a štatistickú gramotnosť.

Prostredníctvom útvarov **poskytovania informácií** ŠÚ SR vybavil v priebehu roka 3 472 žiadostí na štatistické informácie z rôznych tematických oblastí. Útvar na ústredí ŠÚ SR vybavil 2 241 požiadaviek, z toho 85 % od domácich a 15 % od zahraničných zákazníkov. Najväčší počet požiadaviek uplatnili študenti a zástupcovia podnikov, asociácií, združení a odborov (zhodne po 22 %). Podiel žiadostí zákazníkov z medzinárodných a zahraničných organizácií tvoril 16 % a štátnej správy a samosprávy 14 %. Menej žiadostí bolo od používateľov z finančných inštitúcií. Podľa tematických oblastí používatelia prejavili najväčší záujem o informácie z oblasti demografie a sociálnych štatistík (36 %). Vyšší záujem bol aj o odvetvové štatistiky, najmä zo strany študentov a podnikateľského sektora. Takmer štvrtinu všetkých žiadostí tvorili neštandardné požiadavky vyžadujúce spracovanie v odborných útvaroch úradu, z nich najviac z oblasti demografie a sociálnych štatistík a odvetvových štatistík. K náročným požiadavkám patrili aj žiadosti o poskytnutie

Mesačný vývoj počtu vybavených požiadaviek v ústredí ŠÚ SR a krajoch

anonymizovaných mikroúdajov pre vedecké účely (v roku bolo uzatvorených 16 zmlúv na ich poskytnutie). Pracovník ŠÚ SR v krajoch vybavili spolu 1 231 požiadaviek na štatistické informácie, z nich najviac pre samosprávu a štátnu správu (34 %) a študentov (29 %). Žiadatelia sa najviac zaujímali o údaje z demografie a sociálnych štatistík.

Súčasťou služieb zákazníkom bolo poskytovanie pomoci používateľom pri hľadaní informácií z európskej štatistiky a navigácia na internetovej stránke Eurostatu. Činnosti v tejto oblasti úrad zabezpečoval na základe džentlmenskej dohody s Eurostatom prostredníctvom Centra podpory používateľom európskej štatistiky zriadenom v ústredí ŠÚ SR v rámci medzinárodnej siete **European Statistical Data Support (ESDS)**.

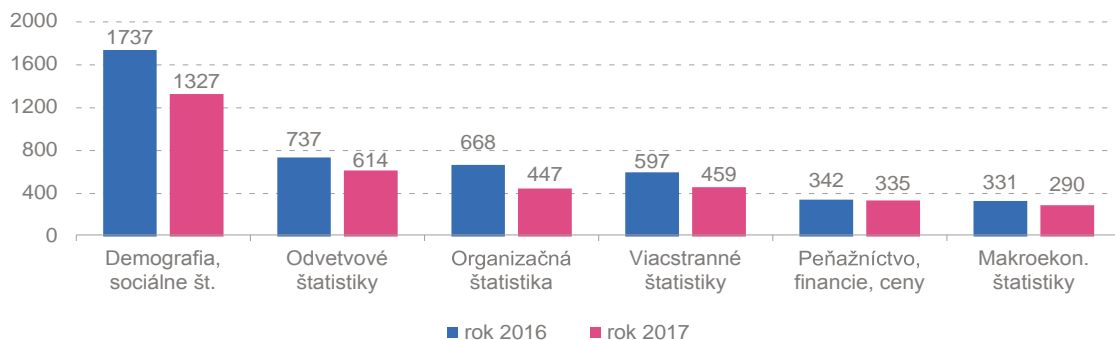
Zákazníkom bola k dispozícii **knižnica** ŠÚ SR, ktorej služby v roku 2017 využilo 209 čitateľov (zamestnancov úradu a externých

návštevníkov). Zaevidovaných bolo 161 výpožičiek. Do fondu knižnice pribudlo spolu 510 nových zväzkov, z toho 429 tvorili nové publikácie úradu. Knižnica evidovala a objednala 5 titulov dennej tlače a 23 časopisov pre útvary úradu. Na nákup odbornej literatúry, predplatné denníkov a časopisov sa vynaložilo takmer 9 000 eur.

Publikačnú činnosť úrad zabezpečoval v súlade s **Edičným programom na rok 2017**, ktorý je k dispozícii na internetovom portáli. V priebehu roka bolo vydaných 77 publikácií. Nad rámec programu vyšlo 5 titulov. Ťažiskovými publikáciami boli *Štatistická ročenka SR 2017*, *Štatistická ročenka regiónov Slovenska 2016*, *jubilejný 50. ročník Štatistickej ročenky hl. m. SR Bratislavy* a odvetvové ročenky. V súlade so strategickými zámerni sme venovali zvýšenú pozornosť tvorbe produktov s pridanou hodnotou, ku ktorým patrili napr. *Slovenská republika v číslach 2017*, *Štatistika v súvislostiach - Hlavné trendy populačného vývoja v SR v r. 2016*, *Rodová rovnosť 2017*, *Slovensko v EÚ 2017*, *Prihraničné regióny Košický kraj – Borsód-Abaúj-Zemplén Megye v číslach*, *Sociálna ochrana v SR v r. 2015 (ESSPROS)*, *AES 2016 – Zisťovanie o vzdelávaní dospelých v SR*, *CVTS 2015 – Zisťovanie o ďalšej odbornej príprave v SR a Environmentálne účty – Účet materiálových tokov 2016*. Okrem toho vyšlo 13 informačno-propagačných letákov z rôznych štatistických oblastí. Všetky publikácie boli k dispozícii na internetovom portáli úradu.

V priebehu roka úrad pravidelne aktualizoval a rozširoval obsah informácií na **internetovom portáli**. Do Katalógu publikácií bolo doplnených 260 nových publikácií, v súčasnosti obsahuje viac ako 2 310 elektronických

Počet vybavených požiadaviek v ústredí ŠÚ SR a krajoch podľa tematických okruhov

publikácií na stiahnutie. Do stránok štatistických tém bola doplnená aplikácia *Slovník pojmov*, ktorá obsahuje odborné štatistické pojmy. V rámci vizualizácie štatistických údajov boli na internetovom portáli úradu sprístupnené interaktívne web stránky Eurostatu *You in the EU* a *Život žien a mužov v Európe – štatistický portrét*. Pri príprave volieb do orgánov samosprávnych krajov 2017 bola pripravená interaktívna web prezentácia volieb.

Odborná a laická verejnosť aktívne využívala obsah informácií zverejňovaných na internetovom portáli úradu, ktorý v roku 2017 navštívilo 1 210 761 používateľov štatistiky pri celkovom počte zobrazení stránok 6 521 699. Používatelia sa zaujímali najmä o register organizácií, elektronický zber údajov, štatistiky podľa jednotlivých okruhov, databázy, klasifikácie a vzory štatistických formulárov.

V roku 2017 významný pokrok nastal v oblasti zjednotenia a modernizácie **jednotnej verejnej databázy DATAcube.** Zákazníkom bola sprístupnená nová web aplikácia

DATAcube., ktorá prináša jednotné používateľské rozhranie a jednotný prístup k údajom. Inovovaný koncept databázy poskytuje vyhľadávanie, nové navigačné stromové menu, krátke URL odkazy a prístup k metadátam dátových kociek. Do nového riešenia databázy boli zmigrované dátové tabuľky z databázy Slovstat (500 tabuliek). Integrácia databáz komplexne vyriešila jednotnú obsahovú dostupnosť štatistických údajov pre zákazníkov s časovo konzistentnými a porovnateľnými údajmi a metaúdajmi s možnosťou tvorby vlastných výstupov. Jednotná verejná databáza DATAcube. obsahuje 1 168 dátových kociek a databáza STATdat. zahŕňa 484 dynamických reportov. V priebehu roka DATAcube. navštívilo 47 611 zákazníkov (o 38 % viac ako v roku 2016). Používatelia vykonali 549 876 zobrazení dátových kociek, zaujímali sa najmä o ukazovatele z oblasti obyvateľstva a migrácie, trhu práce, organizačnej štatistiky, národných účtov, poľnohospodárstva a odvetvových štatistik. **Databázu STATdat.** navštívilo 333 620 používateľov (o 96 % viac ako v roku 2016). Zaujímavosťou uskutočnili 971 210 zobrazení údajov. Najvyšší záujem bol o ukazovatele

spotrebiteľských cien, obyvateľstva a migrácie, práce, nákladov práce, národných účtov a priemyslu.

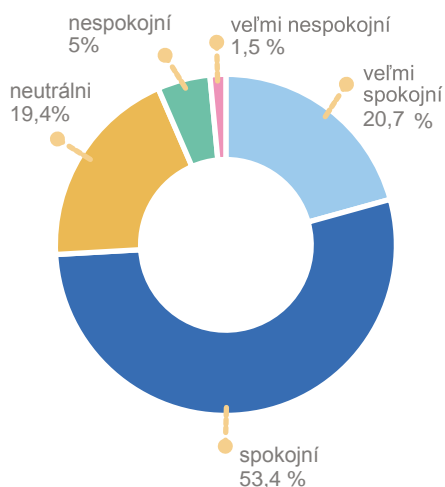
Na základe akčného plánu *Iniciatívy pre otvorené vládnutie* Štatistický úrad SR doplnil v priebehu roka na **portál otvorených dát** (<http://data.gov.sk/>) 18 nových datasetov za oblasť volieb (historické údaje). Úrad zverejnil celkom 624 datasetov. Pri ich výbere prihliadal na dôležitosť, spoločenskú objednávku a dopyt verejnosti po najžiadanejších údajoch. Na portáli otvorených dát do konca roka 2017 zverejnilo 63 organizácií celkom 1 356 datasetov, z toho ŠÚ SR prispel 46 %, čím zostáva naďalej výrazným lídrom v oblasti otvorenosti prístupu k štatistickým údajom a metaúdajom.

V súlade so Stratégiou ŠÚ SR do roku 2017 cieľom úradu je systematicky zvyšovať hodnotu inštitúcie pre zainteresované strany a jej uznanie na národnej a medzinárodnej úrovni. Plnenie cieľa úrad monitoruje aj pomocou ukazovateľa **dôveryhodnosť Štatistického úradu SR**. V roku 2017 úrad uskutočnil prostredníctvom externej nezávislej organizácie prieskum dôveryhodnosti na reprezentatívnej vzorke 1 006 obyvateľov SR vo veku od 18 rokov. Podľa výsledkov prieskumu dôveru ŠÚ SR vyjadrilo 56 % opýtaných.

Spätnú väzbu zákazníkov úrad zisťuje prostredníctvom **prieskumu spokojnosti používateľov s produktmi a službami ŠÚ SR**, ktorý realizuje v dvojročnej periodicite formou on-line dotazníka. V roku 2017 bol vykonaný v poradí piaty prieskum, ktorého cieľom bolo získať názor respondentov na jednotlivé druhy poskytovaných produktov a služieb ŠÚ SR

a zistiť spokojnosť zákazníkov. Na základe výsledkov prieskumu celková priemerná miera spokojnosti dosiahla 71,7 bodu, čo zodpovedá spokojnosti respondentov v predchádzajúcich prieskumoch. Podľa hodnotených 39 kritérií (produktov a služieb) za najsilnejšiu stránku úradu možno považovať úroveň poskytovania služieb zamestnancami ŠÚ SR, ich ústretovosť a ochotu, odbornú spôsobilosť, úroveň informačných a konzultačných služieb. Zo štatistických oblastí boli najvyššie hodnotené demografia, voľby a referendá, trh práce a ceny. Nižšia spokojnosť respondentov sa zaznamenala pri dostupnosti hľadanej informácie, logickom členení a orientácii používateľov na webových stránkach. Získané informácie a komentáre respondentov priniesli podnety, ktoré budú v rámci možností úradu zohľadnené pri tvorbe a šírení produktov úradu a poskytovaní služieb zákazníkom.

Spokojnosť s produktmi a službami ŠÚ SR, rok 2017

Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia

Vedecký časopis Slovenská štatistika a demografia prešiel v posledných rokoch výraznými zmenami, ktoré pozitívne ovplyvnili formovanie imidžu moderného periodika. V aktivitách smerujúcich k pozitívnemu vnímaniu časopisu verejnosťou a k upevňovaniu postavenia Slovenskej štatistiky a demografie na trhu sa pokračovalo aj v roku 2017.

Periodicita vydávania Slovenskej štatistiky a demografie ostala nezmenená, štyri čísla časopisu vydané počas roka 2017 poskytli prehľad aktuálnych štatistických a demografických tém. Pokračovalo sa v tradícii monotematického čísla časopisu, ktoré prezentovalo metodológie rôznych štatistických metód a postupov, s cieľom poukázať na širokú škálu matematicko-štatistických metód využívaných v štatistike ako vednej disciplíne. Špeciálne číslo časopisu upriamilo pozornosť na rôznorodosť využitia štatistických metód a zdôraznilo narastajúci význam štatistiky pre spoločnosť.

Propagácii vedeckého recenzovaného časopisu Slovenská štatistika a demografia venujeme osobitnú pozornosť. Redakcia periodika avizuje obsah každého čísla časopisu stále väčšiemu okruhu potenciálnych prispievateľov, čo podporuje záujem o publikovanie zo strany pravidelných, ako aj nových autorov. Tlačaná verzia časopisu je čitate-

lom naďalej prístupná, rovnako ako stále populárnejšia elektronická verzia periodika uverejňovaná na stránke www.statistics.sk.

Súčasnú iniciatívu redakcie časopisu smerujú k začleneniu Slovenskej štatistiky a demografie do medzinárodných citačných databáz.

Medzinárodné aktivity

V roku 2017 kládol ŠÚ SR v oblasti európskych záležitostí dôraz na zabezpečenie efektívneho pôsobenia úradu v rámci **Európskeho štatistického systému**, ako aj na aktívnu participáciu v procese prijímania **právnych aktov EÚ**. V maximálnej miere sme pritom nadviazali na poznatky, skúsenosti a mechanizmy spolupráce získané počas výkonu predsedníctva SR v Rade EÚ v druhej polovici roka 2016. V priebehu celého roka sme sa aktívne zúčastňovali diskusií na zasadnutiach Pracovnej skupiny Rady pre štatistiku.

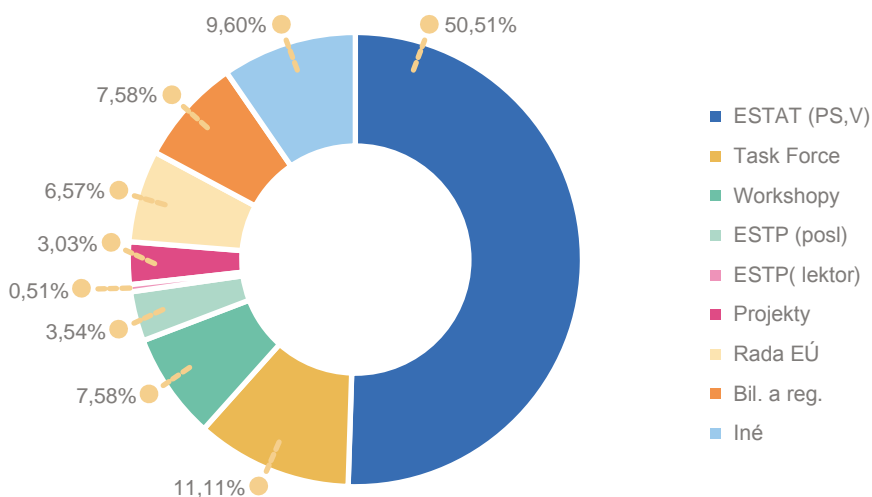
Vzhľadom na odborné zameranie úradu, do ktorého spadá aj spracúvanie osobných údajov, sa vo viacerých oblastiach štatistiky otvorila téma dopadov aplikácie *Nariadenia o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (tzv. GDPR)*, ktoré vstúpi do účinnosti v máji 2018. Nariadenie, okrem iného, upravuje aj spracovanie osobných údajov na štatistické účely. Diskusie na túto tému prebiehali v roku 2017 nielen na národnej úrovni, ale aj na úrovni pracovných skupín Komisie aj Rady. Z dôvodu možných problémov s uplatňovaním nariadenia v aplikáčnej praxi budú patriť diskusie a analýza dopadov na štatistické systémy úradu, ako aj na výslednú podobu odvetvových štatistických právnych aktov k prioritám aj v nastávajúcom období.

Nariadenie EP a Rady prijaté v októbri 2017, ktorým sa predlžuje *Európsky štatistický program na roky 2018 - 2020*, poskytuje rámec na rozvoj, tvorbu a šírenie vysokokvalitných európskych štatistík a stanovuje hlavné oblasti a ciele opatrení plánovaných na obdobie, ktoré zodpovedá obdobiu viacročného finančného rámca.

V schvalovacom procese na úrovni EÚ bola pozornosť venovaná najmä dvom rámcovým nariadeniam, ktoré Komisia predložila v rámci programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti REFIT. *Integrované nariadenie pre európsku štatistiku týkajúcu sa osôb a domácností na základe údajov na individuálnej úrovni získavaných zo vzoriek* je prvým rámcovým nariadením v oblasti štatistiky, predloženým v rámci tejto iniciatívy. Okrem právnej úpravy odborných štatistických otázok by malo zaviesť aj nový model právnej architektúry rámcových štatistických nariadení.

Aktívne sme pôsobili aj pri prerokovávaní *Integrovaného nariadenia o štatistike fariem*, ktoré by z dlhodobého hľadiska malo zaručiť porovnateľnosť a konzistentnosť údajov v poľnohospodárstve, a to najmä v súvislosti s cenom fariem plánovaným na rok 2020. Nové nariadenie by malo prispieť k posúdeniu a zjednodušeniu zberu poľnohospodárskych údajov v súlade so zásadami spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ.

Percentuálny podiel jednotlivých typov podujatí, ktoré boli cieľom zahraničných pracovných ciest

Na expertnej úrovni prebiehali práce na príprave rámcového *Nariadenia o európskej podnikovej štatistike (FRIBS)*, ktorého cieľom je integrácia celého produkčného procesu podnikových štatistík a zavedenie nového systému zberu údajov o podnikových štatistikách, ako aj o obchode s tovarom v rámci EÚ. V nadväznosti na predloženie návrhu Európskemu parlamentu a Rade v marci 2017, ktorým sa začalo prijímanie nariadenia na úrovni únie sme v rámci medzirezortného pripomienkového konania potvrdili stanovisko k návrhu nariadenia a získali mandát na rokovania v Pracovnej skupine Rady pre štatistiku.

Úrad bol aktívny aj v oblasti medzinárodných vzťahov, ktoré sa realizovali predovšetkým v rámci Európskeho štatistického systému (EŠS).

V roku 2017 zamestnanci ŠÚ SR uskutočnili 184 **zahraničných pracovných ciest**, čo predstavuje 241 individuálnych vycestovaní, pričom niektoré cesty zahŕňali účasť na viacerých podujatiach. Cesty smerovali predovšetkým do sídla Eurostatu v Luxemburgu.

V rámci EŠS sa zamestnanci úradu zúčastnili zasadnutí 100 pracovných skupín a výborov, 22 užších pracovných skupín (tzv. task force), 15 seminárov a workshopov, 7 kurzov v rámci školení európskych štatistikov (ESTP) a 6 akcií súvisiacich s implementáciou grantových projektov. Zasadnutia pracovných skupín a výborov boli zamerané na správnu implementáciu európskej legislatívy a task force na vývoj novej metodiky a legislatívy. Riadiaci zamestnanci úradu sa zúčastňovali stretnutí riaditeľských skupín v príslušnej

oblasti štatistiky. Predseda úradu zastupoval národný štatistický systém na štyroch zasadnutiach Výboru pre európsky štatistický systém (ESSC), na konferencii najvyšších predstaviteľov národných štatistických inštitúcií (DGINS) a na strategickom stretnutí vedúcich predstaviteľov národných štatistických úradov krajín EÚ a Eurostatu venovanom stratégii EŠS po roku 2020. Zamestnanci úradu sa zúčastnili 13 zasadnutí pracovnej skupiny Rady EÚ *Štatistika* a podieľali sa tak na schvaľovaní európskej legislatívy v oblasti štatistiky.

Mimo EŠS sa zamestnanci úradu zúčastnili 19 podujatí organizovaných medzinárodnými organizáciami, predovšetkým OECD a OSN. V rámci bilaterálnej a regionálnej spolupráce vycestovalo do susedných krajín 15 zamestnancov.

Pri príležitosti menovania do funkcie sa v januári 2017 uskutočnila zahraničná pracovná cesta predsedu ŠÚ SR na **Český štatistický úrad** (ČSÚ). Počas rokovania predstavitelia oboch úradov zhodnotili doterajšiu spoluprácu, pričom sa zhodne konštatovalo, že jej rôzne formy sú vzájomne prospešné a obe strany v nich plánujú pokračovať. Recipročná návšteva vedenia ČSÚ v Bratislave sa uskutočnila v septembri 2017. V priebehu roka sa uskutočnilo viacero spoločných pracovných stretnutí s ČSÚ zameraných na výmenu skúseností v rôznych odborných oblastiach.

V roku 2017 sa úrad prihlásil do 13 nových **grantových projektov** spolufinancovaných EÚ, ktorých cieľom je zavádzanie nových štatistických nástrojov a metód. Spolu s projektmami z predchádzajúceho obdobia ich v priebehu roka implementoval celkovo 25.

Ľudské zdroje

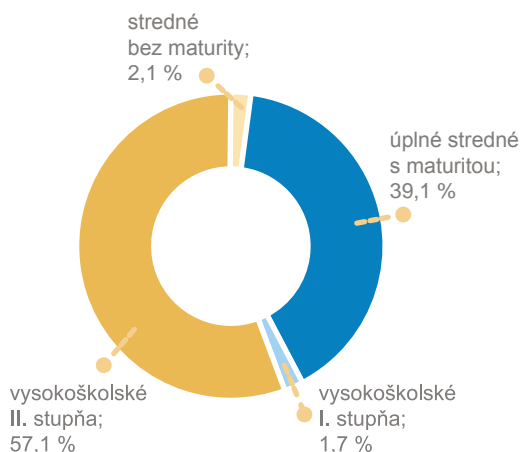
V roku 2017 pracovalo na ŠÚ SR **810,3 zamestnancov** (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 304,7 zamestnancov a na krajských pracoviskách úradu (vrátane sekcie zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici) 505,6 zamestnancov. V štátnom rozpočte bol pre kapitolu ŠÚ SR stanovený limit počtu zamestnancov 832, pričom na ústredí bolo 7 miest určených na plnenie špecifických úloh na úseku Sčítanie obyvateľov domov a bytov 2021 (SODB 2021).

Na úrade pracovalo **78,0 % žien a 22,0 % mužov**. Vo vedúcich funkciách pôsobilo 124 zamestnancov, z toho bolo 71,0 % žien a 29,0 % mužov.

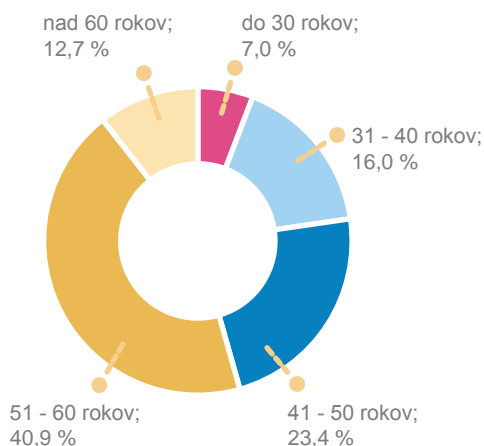
Na rok 2017 mal Štatistický úrad SR k dispozícii **9 925 238 eur** rozpočtových **mzdových prostriedkov** (v sume sú zahrnuté aj mzdové prostriedky na SODB 2021 a voľby do vyšších územných celkov). Za obdobie január až december 2017 vznikla potreba 9 903 540 eur, z čoho vyplýva, že limit záväzného ukazovateľa

Vzdelanostnú a vekovú štruktúru zamestnancov úradu k 31. 12. 2017 znázorňujú nasledovné grafy.

Vzdelanostná štruktúra

Veková štruktúra

na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za rok 2017 bol dodržaný.

Základným dokumentom pre **vzdelávanie zamestnancov** úradu bol schválený *Plán vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR na rok 2017*. Okruh vzdelávacích podujatí bol priebežne dopĺňaný o ďalšie požiadavky na vzdelávanie, ktoré operatívne predkladali jednotlivé organizačné útvary.

Prioritami v oblasti **odborného** vzdelávania boli podujatia súvisiace s rozvojom spôsobilostí zamestnancov na spracovanie štatistických údajov a pre využívanie informačných systémov na spracovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávnych krajov 2017. V rámci ďalšieho odborného vzdelávania sa zamestnanci úradu zúčastňovali na podujatiach týkajúcich sa legislatívy v oblasti miezd, daní, sociálneho a zdravotného poistenia, účtovníctva, verejného obstarávania, riadenia ľudských zdrojov, kontroly, auditu a pod.

Zamestnanci úradu sa zúčastnili aj na 38 **zahranických** vzdelávacích podujatiach (medzinárodné workshopy, kurzy, semináre a konferencie s edukačným charakterom), na ktorých okrem rozvoja odborných spôsobilostí mali veľa príležitostí aj k výmene odborných skúseností a poznatkov o národnom a európskom štatistickom systéme s ostatnými účastníkmi podujatí. Veľkým prínosom pre odborný rast špecialistov úradu boli odborné kurzy v rámci programu *European Statistical Training Programme*.

Jazykové vzdelávanie sa realizovalo prostredníctvom 7 skupinových polointenzívnych jazykových kurzov v anglickom jazyku.

V minulom roku sa uskutočnilo spolu **822 vzdelávacích aktivít**, na ktorých sa zúčastnilo **4 643 účastníkov**. Na vzdelávanie v roku 2017 úrad vynaložil finančné prostriedky vo výške **46 672 eur**.

Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie

V rámci napĺňania cieľov *Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy* (NKIVS) ŠÚ SR už druhý rok realizuje **zber štatistických údajov elektronickou formou**, ktorá zvýšila návratnosť a kvalitu dát aj vďaka predvypĺňaniu údajov a kontrolám implementovaným v elektronických formulároch. ŠÚ SR zároveň poskytuje svoje elektronické služby dostupné na portáli ŠÚ SR aj prostredníctvom *Ústredného portálu verejnej správy* (ÚPPVS).

V záujme znižovania administratívnej záťaže spravodajských jednotiek (SJ) rozširuje ŠÚ SR množstvo **využívaných administratívnych zdrojov**, ktoré nahrádzajú údaje pôvodne získavané od SJ alebo dopĺňajú štatistické údaje zozbierané od SJ. Zároveň ŠÚ SR zahájil prípravu na získavanie údajov z administratívnych systémov SJ (účtovných systémov, mzdových systémov a pod.), ktorými budú čiastočne alebo úplne napĺňané štatistické výkazy.

V roku 2017 prebiehala integrácia zdrojových registrov povinných osôb na **register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci** (RPO) v zmysle zákona č. 272/2015 Z. z. o RPO. V tejto súvislosti bola poskytovaná povinným osobám súčinnosť v podobe poskytovania informácií telefonicky a mailom, organizovania pracovných stretnutí a školení k užívateľskému rozhraniu

Generický register ako jednej z foriem zasielania údajov do RPO. Ďalším spôsobom zasielania údajov je priame napojenie informačného systému povinnej osoby na RPO cez webové služby.

RPO ako referenčný register poskytuje možnosť ostatným orgánom verejnej moci bezodplatne získavať údaje automatizovaným spôsobom. Pre verejnosť sú na informatívne účely údaje z registra bezplatne dostupné prostredníctvom portálu ŠÚ SR.

V súvislosti s prípravou novely zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa ŠÚ SR v roku 2017 pripravoval na zásadné rozšírenie funkcionality RPO.

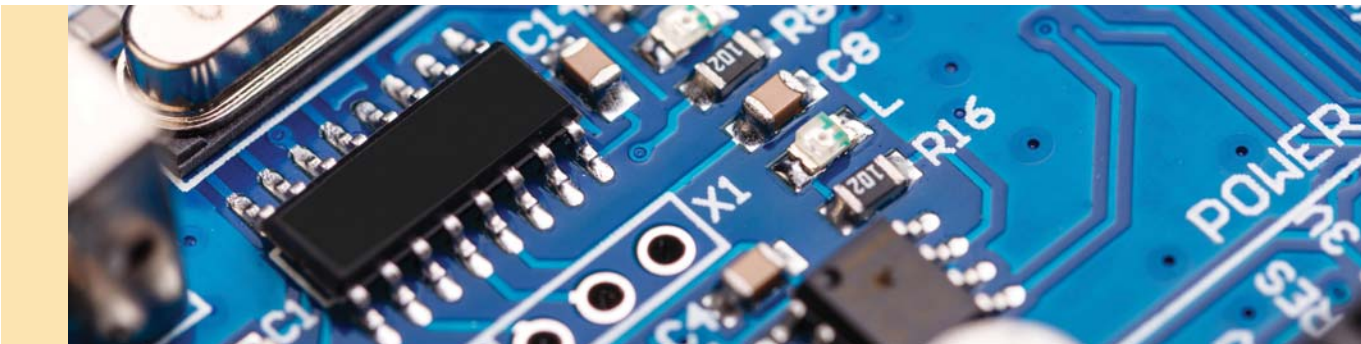
Na základe vyhlásenej *Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku* (ďalej len „NFP“) ŠÚ SR podal dňa 29. 9. 2017 žiadosť o poskytnutie NFP. Dňa 20. 11. 2017 uzavrel zmluvu o poskytnutí NFP na realizáciu projektu **Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe** v rámci operačného programu *Efektívna verejná správa* a v nasledovnom období realizoval nevyhnutné kroky vedúce k vyhláseniu verejného obstarávania na daný predmet zákazky.

Projekt reformy zberu a spracovania štatistických údajov má adresovať požiadavky Eurostatu na vytvorenie národnej metodiky, jej následné zjednotenie smerom k povinným osobám štatistického zisťovania, ktoré umožní zjednotenie procesu zberu a spracovania štatistických údajov naprieč všetkými povinnými osobami ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov. Výstupy tohoto projektu budú predstavovať jednotnú a harmonizovanú metodiku, ktorá bude prepožiteľná všetkými povinnými osobami Národného štatistického systému.

V roku 2017 ŠÚ SR začal s realizáciou projektu **Merging statistics and geospatial information in MS - Support policy-making by the use of spatial information** zabezpečením jeho technologickej stránky. Ide o projekt organizovaný Eurostatom, týkajúci sa integrácie štatistických a priestorových informácií. Projekt bude pokračovať aj v roku 2018 a jeho výsledkom bude sprístupnenie tvorby mapových výstupov pre interných užívateľov ŠÚ SR, čo umožní rozšírenie publikácií ŠÚ SR o kartografické výstupy.

V súvislosti s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (GDPR) zabezpečil ŠÚ SR vykonanie analýzy súčasného stavu zabezpečenia ochrany existujúcich osobných údajov.

V roku 2017 sa ukončila **modernizácia databázového prostredia Oracle**, čím sa naplnili ciele ŠÚ SR k vytvoreniu jednotnej vysoko dostupnej databázovej platformy prevádzky kritických informačných systémov. Neustále sa meniace a narastajúce hrozby, ktorým čelia informačné systémy prístupné z internetu si vyžadujú od prevádzkovateľov, akým je aj ŠÚ SR, neustále vylepšovanie a modernizáciu IT bezpečnostných systémov. V roku 2017 ŠÚ SR modernizoval svoje primárne firewally a implementoval clustrové riešenie firewalov novej generácie - Next Generation Firewall – NGFW. V ďalšom plánuje ŠÚ SR implementovať Web Aplikačné Firewally (WAF), ktoré odhalujú a chránia webové stránky a webové aplikácie pred útočníkmi, ktorí využívajú zraniteľné miesta aplikácií alebo protokolov na krádež dát alebo na zmenu vzhľadu webových stránok organizácie. Zvýšenie IT bezpečnosti neustále iniciuje a podporuje aj Európska komisia a Eurostat.

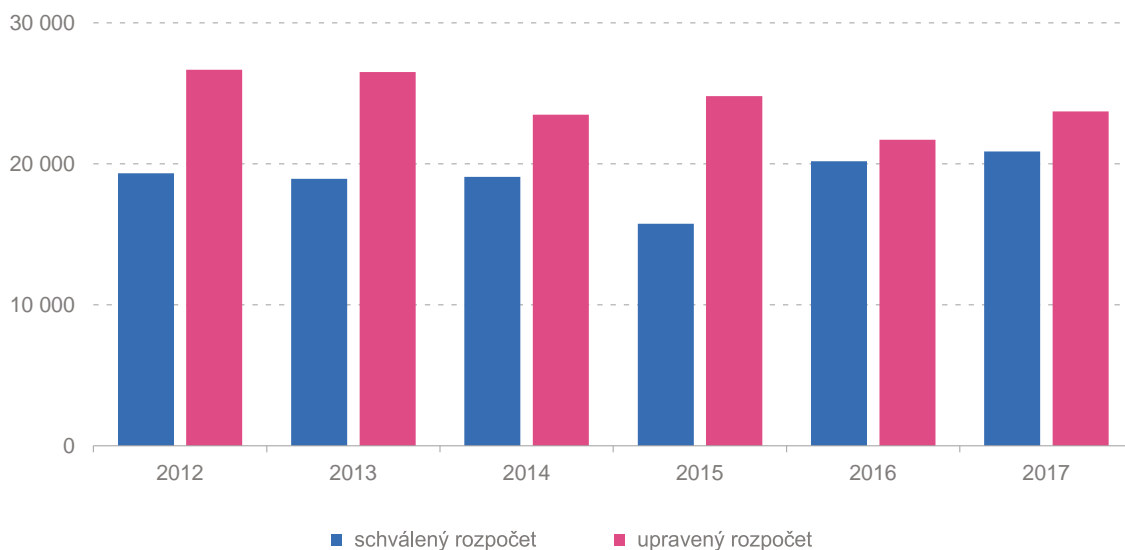

Finančné výsledky

Pre kapitolu ŠÚ SR boli zákonom č. 357/2016 Z. z. o štátnom rozpočte schválené **výdavky** vo výške 20 885 261 eur. V priebehu roka 2017 bol rozpočet úradu upravený 18 rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR na 23 711 037,61 eur. Úpravy sa týkali najmä prekročenia limitu kapitálových výdavkov o prostriedky z predchádzajúcich rokov (1 142 877 eur), o prostriedky na posilnenie bezpečnosti, vysokej dostupnosti a nevyhnutné navýšenie dátových kapacít z dôvodu legislatívnej zmeny z dvojkolovej na jednokolovú voľbu predsedov do vyšších

územných celkov (158 986 eur) a na vypracovanie projektovej dokumentácie, ktorá bude tvoriť súčasť žiadosti o nenávratný finančný príspevok (100 tis. eur), ďalej prekročenia limitu bežných výdavkov určených na realizáciu prieskumov súvisiacich s tvorbou a naplnením Satelitného účtu cestovného ruchu (302 076 eur), na valorizáciu osobných výdavkov (554 457 eur), na zabezpečenie finančných prostriedkov na zaslanie hesiel a prístupových kódov novým štatistickým jednotkám poštou doporučené s návratkou (254 952 eur), na financovanie jednorazovej zmeny programu

Rožpočet výdavkov kapitoly ŠÚ SR v rokoch 2012 - 2017 v tis. eur - porovnanie schváleného a upraveného rožpočtu

Integrovaný volebný informačný systém (111 200 eur) a navýšenia limitu bežných výdavkov z dôvodu nedostatku rozpočtových prostriedkov na bežnú činnosť úradu (530 tis. eur). Ďalšie úpravy sa týkali viazania limitu bežných výdavkov (122 753,04 eur) a kapitálových výdavkov (99 786,35 eur) v prospech kapitoly Ministerstva financií SR v zmysle Centrálnej dohody na poskytnutie licencií a produktov Oracle, viazania kapitálových výdavkov s možnosťou ich použitia v nasledujúcom rozpočtovom roku (122 392 eur) a viazania limitu príjmov a výdavkov z dôvodu výpadku plnenia príjmov (30 490 eur).

Na rok 2017 bol ŠÚ SR schválený (záväzný ukazovateľ) **limit príjmov** vo výške 120 000 eur. Rozpočtovým opatrením Ministerstva financií SR bol znížený na 89 510 eur. Príjmy v skutočnosti dosiahli 1 245 458 eur, v tom nedaňové príjmy 102 757 eur a mimorozpočtové zo zahraničných grantov, poskytnuté Európskou komisiou s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania, 1 142 701 eur. Záväzný ukazovateľ nedaňové príjmy bol oproti rozpočtu prekročený o 13 247 eur.

Čerpanie upraveného rozpočtu výdavkov (23 711 037,61 eur) bolo v skutočnosti vo výške 24 831 098 eur. Čerpanie zahŕňa rozpočtové výdavky vo výške 23 688 397 eur (99,9 %) a mimorozpočtové výdavky vo výške 1 142 701 eur, o ktoré bola kapitola oprávnená prekročiť limit výdavkov podľa § 23 zákona o rozpočtových pravidlách.

Upravený rozpočet na mzdy a platy (9 925 238 eur) bol v skutočnosti čerpaný vo výške 10 512 651 eur, v tom rozpočtové zdroje 9 903 540 eur (z toho 478 423 eur na voľby do vyšších územných celkov (ďalej len „VÚC“)

a 109 873 eur na Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021) a mimorozpočtové zdroje 609 111 eur.

Na platby poisťného a príspevku do poisťovní, ktoré hradí zamestnávateľ bolo použitých 3 967 301 eur, z toho 208 484 eur z prostriedkov na voľby do VÚC, 37 839 eur z prostriedkov určených na SODB 2021 a 265 295 eur bolo použitých z mimorozpočtových zdrojov.

Na tovary a služby bolo celkom použitých 7 827 478 eur, z toho 341 127 eur z prostriedkov na voľby do VÚC, 114 419 eur z prostriedkov na SODB 2021, 4 163 874 eur z prostriedkov určených na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu a 268 295 eur bolo použitých z mimorozpočtových zdrojov. Na bežnú činnosť ŠÚ SR bolo použitých 2 939 763 eur, a to najmä na štatistické zisťovania, cestovné výdavky, výdavky súvisiace so zberom štatistických informácií, prídel do sociálneho fondu a stravovanie zamestnancov. Podstatnú časť predstavujú tiež výdavky na energie a telekomunikácie, ochranu objektov, prevádzku motorových vozidiel a údržbu prevádzkových strojov, zariadení a budov.

Bežné transfery boli čerpané vo výške 1 084 136 eur, z toho 959 184 eur pre príspevkovú organizáciu INFOSTAT. Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné a nemocenské dávky.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 1 439 532 eur, z toho 1 364 138 eur na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. Prostriedky určené na podporné činnosti vo výške 75 394 eur boli použité na nákup osobných automobilov a prevádzkových strojov a zariadení.

Osobitné druhy výdavkov

Voľby do vyšších územných celkov

Na voľby do VÚC v roku 2017 bolo použitých celkom 1 028 035 eur. Výdavky boli čerpané najmä na príplatky za nadčasy, odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na spracovaní výsledkov volieb do VÚC. Výdavky na tovary a služby boli použité na materiálové zabezpečenie odborných sumarizačných útvarov, telekomunikačné služby, všeobecný materiál a dohody o vykonaní prác.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Prostriedky v objeme 262 131 eur boli použité predovšetkým na mzdy a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov dočasne prijatých na plnenie úloh pri príprave SODB 2021, vypracovanie stratégie a pro-

pagácie SODB 2021 a štúdie uskutočniteľnosti SODB 2021 výlučne na základe elektronického zberu údajov.

Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – ŠÚ SR

Na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu bolo použitých 5 528 012 eur, v tom na tovary a služby 4 163 874 eur a kapitálové výdavky 1 364 138 eur. Výdavky boli čerpané na zaistenie udržateľnosti výsledkov vyplývajúcich z projektov *Elektronické služby a Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov*, na zabezpečenie informačných technológií pre spracovanie výsledkov volieb do VÚC a pre prípravu SODB 2021, ako aj na zabezpečenie informačných technológií pre systémy vnútornej správy, podpornú infraštruktúru a špecializované systémy.

ÚDAJE V SČÍTANÍ 2021
SA BUDÚ ZÍSKAVAŤ
ELEKTRONICKY

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

SČÍTANIE
OBYVATEĽOV,
DOMOV A
BYTOV 2021

Priority 2018

Prioritou v súvislosti s implementovaným **systemom manažérstva kvality** ŠÚ SR bude získanie certifikátu podľa štandardu ISO 9001:2015 na nasledujúce trojročné certifikačné obdobie do roku 2021 od certifikačného orgánu s medzinárodnou akreditáciou. Ďalšou významnou prioritou v rámci rozvoja systému bude vypracovanie novej Stratégie rozvoja ŠÚ SR na nasledujúce strategické obdobie s cieľmi a akčnými programami reflektujúcimi výsledky analýzy externého prostredia (vrátane vývoja v *Európskom štatistickom systéme - EŠS*) a interného prostredia a zabezpečujúcimi ďalší rozvoj ŠÚ SR. Na medzinárodnej úrovni bude prioritou aktívna účasť na práci riadiaceho výboru pre horizontálny projekt *Vízie EŠS 2020* zameraný na rozšírenie spoločného rámca kvality EŠS tak, aby bol v súlade s vývojom v oblasti systémov manažérstva kvality.

V oblasti **metodiky** bude intenzívne pokračovať činnosť na projekte Scanner Data hlavne v oblasti testovania procesu ich spracovania pre cenovú štatistiku. V priebehu roku 2018 budú postupne na internetovej stránke ŠÚ SR zverejňované správy o kvalite pre používateľov štatistických výstupov v jednotnej európskej metadátovej štruktúre. ŠÚ SR plánuje publikovať nový kalibračný nástroj Calif 4.0. Na rozdiel od svojho predchodcu bude pracovať v modernom webovom rozhraní ako Shiny web aplikácia (naprogramovaná v jazyku R). Bude

spustiteľná jednoduchým príkazom a prácu s ňou zvládnu aj zamestnanci, ktorí nemajú IT zručnosti. Novú verziu Califu by sme chceli prezentovať na konferencii QUALITY 2018 v Krakove a na ďalších konferenciách (podľa možností), poskytnúť ho kolegom z Rakúska a Českej republiky a prostredníctvom Eurostatu ho rozšíriť a zaviesť aj v niektorých ďalších štatistických úradoch.

V oblasti **klasifikácií a číselníkov** bude naďalej prioritou zabezpečenie ich súladu s právne záväznými aktmi Európskej únie, medzinárodnými normami a štandardami. V prípade číselníkov vytvorených pre účely evidencie subjektov v registri právnických osôb a podnikateľov (RPO), hlavným cieľom bude ich plná harmonizácia s príslušnými národnými právnymi predpismi a štandardami.

V oblasti štatistických **registrov** a štatistických jednotiek bude dôraz kladený na zabezpečenie metodických a vecných požiadaviek vyplývajúcich pre štatistické registre z návrhu nového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podnikových štatistikách. V rámci RPO bude kľúčovým cieľom integrácia všetkých zostávajúcich zdrojových registrov do RPO tak, ako je to stanovené v § 12 zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Každoročnou prioritou pri tvorbe **údajovej základne** ŠÚ SR je preskúmanie požiadaviek na *Program štátnych štatistických zisťovaní* s cieľom vykonávať dôležité a potrebné zisťovania a dodržiavať zásadu hospodárnosti. Osobitný dôraz sa bude klásť na zabezpečenie údajov na účely monitorovania plnenia cieľov Agendy 2030. V dlhodobom horizonte sa má zvýšenie efektivity a zníženie nákladovosti tvorby údajovej základne a administratívnej záťaže respondentov dosiahnuť postupným integrovaním údajov z ďalších zdrojov údajov do tvorby údajovej základne ŠÚ SR. Cieľom je, aby sa údaje z interných štatistických zisťovaní kombinovali, dopĺňali alebo nahrádzali údajmi z externých štatistických zisťovaní, administratívnych zdrojov, účtovných systémov podnikov, resp. zdrojov dát súkromného sektora.

Aktivity v rámci **makroekonomických štatistik** budú v roku 2017 zamerané na zabezpečenie plnenia úloh vyplývajúcich zo záverov návštev Eurostatu k problematike EDP a HND a ukončenie prác na grantovom projekte GP 06 - 16 k implementácii metodiky ESA2010. Pozornosť bude venovaná príprave podkladov pre druhú misiu Eurostatu v 2. polroku 2018 a následné plnenie akčných bodov vyplývajúce z jej záverov, ďalej príprave na vývoj rýchlych odhadov HDP v skrátenom termíne, ako aj príprave rozšíreného publikovania štatistiky zahraničného obchodu v jednotnej verejnej databáze DATAcube. ŠÚ SR bude taktiež spolupracovať na príprave vykonávacích a delegovaných aktov k nariadeniu o európskej podnikovej štatistike FRIBS (Framework Regulation Integrating Business Statistics), týkajúcich sa štatistiky zahraničného obchodu.

Medzi prioritné úlohy v oblasti **podnikových štatistik** bude naďalej patriť zabezpečovanie prípravy koordinovaných stanovísk ŠÚ SR k návrhu nariadenia FRIBS prerokovávanému v Rade a k návrhom vykonávajúcich a delegovaných právnych aktov k nariadeniu v rámci pracovných skupín Eurostatu. V priebehu roka budú pokračovať práce na aktualizácii metadátových správ za rok 2017 v krátkodobej štatistike a vypracovanie správ

o kvalite za oblasť štruktúrálnej štatistiky a štatistiky vonkajších afiliácií v prostredí ESS-Metadata Handler. V štruktúrálnej podnikovej štatistike sa v súlade s požiadavkami Eurostatu vytvoria úplne nové metadátové súbory prostredníctvom ESS-Metadata Handler. Vzhľadom na prebiehajúcu revíziu

legislatívnych pravidiel vzťahujúcich sa k poľnohospodárskej štatistike po roku 2020 budú pokračovať práce na pripomienkovaní pripravovanej legislatívy. Konkrétne ide o nariadenie o integrovanej štatistike fariem, ktoré bude pokrývať zber mikroúdajov na úrovni farmy a bude založené na modulárnom prístupe s hlavnými premennými, modulmi a satelitmi a súhrnné nariadenie o štatistikách poľnohospodárskych vstupov a výstupov. V štatistike cestovného ruchu budú práce sústredené na aktualizáciu *Registra ubytovacích zariadení* na základe výsledkov realizovaného štatistického zisťovania z *Dotazníka na aktualizáciu registra ubytovacích zariadení cestovného ruchu*. V štatistike životného prostredia sa osobitne zameriame na zdokonaľovanie kvality údajov za tri nové povinné environmentálne účty (EPEA, EGSS, PEFA). V roku 2018 budú pokračovať aktivity zamerané na implementáciu zmien, vyplývajúcich z revízie Frascati manuálu, v štatistike vedy, techniky a inovácií. Zo zisťovania o inováciách budú spracované povinne predpísané výstupy, realizovaný ich prenos Eurostatu, publikované výsledky a následne bude vypracovaná správa o kvalite štatistiky inovácií. Svoju pozornosť v energetickej štatistike budeme naďalej venovať implementácii nových požiadaviek na ročné zisťovania, vyplývajúcich zo zmien nariadenia. Prebehne prvé povinné predkladanie údajov o spotrebe palív a energií v domácnostiach podľa spôsobu použitia, ako aj prvé predkladanie údajov o cenách elektriny a zemného plynu rozdelených na zložky podľa novej metodiky. Prioritou cenovej štatistiky bude pokračujúca implementácia dát z obchodných reťazcov do procesu produkcie spotrebiteľských cien. Pokračovať bude tiež vývoj metodiky

zisťovania cien komerčných nehnuteľností a výpočet experimentálnych indexov cien komerčných nehnuteľností.

Prioritami v oblasti výberových zisťovaní v **sociálnej štatistike**, ktoré sú založené na údajoch o jednotlivcoch a domácnostiach budú najmä realizácia doplnkového zisťovania o zosúladení práce a rodinného života v 2. štvrťroku 2018 a pripomienkovanie návrhu rámcového nariadenia k *Integrovanej európskej sociálnej štatistike* (IESS). Osobitne významným sa javí podieľať sa v rámci pracovných skupín na príprave právnych predpisov EÚ súvisiacich s pripravovaným zavedením tohto rámcového nariadenia, ako aj realizovať činnosti podporené grantami Eurostatu za účelom modernizácie oblastí, ktoré ním budú kryté. V tejto súvislosti spomeňme aspoň prípravu na revíziu EU SILC - testovanie rolling modulov v EU SILC a modernizáciu harmonizovaného európskeho zisťovania o využívaní času (TUS).

V oblasti prípravy Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB 2021) sa v roku 2018 budeme sústreďovať najmä na zabezpečenie úloh zameraných na harmonizáciu údajov **demografickej štatistiky** a údajov z administratívnych zdrojov a registrov, prípravu návrhu zákona o sčítaní 2021, plnenie aktív z *Národného akčného plánu Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021* a zabezpečenie územnej prípravy SODB 2021, ako aj nastavenie východísk pre prácu v teréne.

Prioritou **volebnej štatistiky** bude spracovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávy obcí Slovenskej republiky. Volby sa vykonajú v súlade so zákonom č. 180/2014 Z. z.

o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Počas roka 2018 ŠÚ SR začne so samotnou prípravou na spracovanie výsledkov volieb vypracovaním harmonogramov, projektu spracovania výsledkov, metodického pokynu, volebných materiálov a spracovaním kandidátnych listín jednotlivých politických subjektov pre potreby Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán.

V oblasti **šírenia a poskytovania štatistických informácií** sa úrad zameria na plnenie marketingových cieľov v snahe poznať potreby zákazníkov ŠÚ SR a uspokojovať ich zvyšujúce sa nároky na kompletnosť a kvalitu produktov a služieb. Pozornosť sa sústreďí predovšetkým na spracovanie a poskytovanie súborov údajov pre národné a medzinárodné inštitúcie, ako aj na zabezpečovanie aktivít zameraných na komunikáciu s používateľmi štatistiky. V rámci externej komunikácie bude úrad organizovať stretnutia s významnými kľúčovými zákazníkmi zamerané na rozšírenie ich znalostí o možnostiach využitia štatistických produktov a služieb a na zisťovanie ich potrieb. Úrad zintenzívni komunikáciu s vybranými skupinami zákazníkov formou prezentácií, odborných prednášok a seminárov. V súvislosti s oslavou *Európskeho dňa štatistiky* budú zabezpečené viaceré aktivity. Ich snahou bude oboznámiť verejnosť s poslaním oficiálnej štatistiky, produktami a službami, a tým prispieť k zvýšeniu štatistickej gramotnosti. Kľúčovú úlohu v oblasti šírenia štatistických informácií bude mať naďalej internetový portál úradu. Z hľadiska zverejňovania štatistických údajov prostredníctvom portálu sa úrad sústreďí na ďalší rozvoj jednotnej verejnej databázy DATAcube., konsolidáciu

a rozširovania údajovej základne databázy v zmysle požiadaviek zákazníkov a zvyšovanie užívateľského komfortu pri práci s údajmi. V procese šírenia bude úrad flexibilne reagovať na nové trendy zverejňovania, s uplatnením nástrojov pre vizualizáciu údajov, s cieľom prezentovať štatistické údaje v zrozumiteľnej a inovatívnej forme. Vizualizačné nástroje budú využité aj v publikačnej činnosti úradu. V oblasti prístupu k otvoreným údajom úrad zabezpečí zverejnenie nových datasetov, zvyšovanie kvality údajov a metaúdajov v zmysle stanovených štandardov ISVS (Informačný systém verejnej správy). Pri výbere nových datasetov bude prihliadať na dôležitosť a záujem verejnosti po žiadaných údajoch.

V **medzinárodných aktivitách** zostáva prioritou pre rok 2018 aktívna participácia na prijímaní právnych aktov EÚ v oblasti štatistiky na pôde Rady EÚ a podporovanie aktívnej účasti na medzinárodných konferenciách v rámci EŠS a na iných medzinárodných fórach. Zintenzívni sa organizačná príprava na konferenciu najvyšších predstaviteľov národných štatistických inštitúcií, ktorá sa bude konať začiatkom októbra 2019 v Bratislave. V rámci spolupráce krajín V4 sa očakáva začatie spolupráce a výmeny skúseností v dohodnutých oblastiach štatistiky.

V oblasti riadenia **ľudských zdrojov** bude naďalej naliehavou výzvou, pri limitovaných finančných zdrojoch a personálnych kapacitách, motivovať zamestnancov ku kvalitnému plneniu úloh aj uspokojovaním ich mzdových nárokov postavených nad úrovňou celoštátneho priemeru. V zložitých podmienkach sa úrad bude snažiť urobiť všetko pre stabilizáciu výkonných, kľúčových a angažovaných

zamestnancov. Významnou prioritou ďalšieho obdobia bude personálne zabezpečenie špecifických úloh SODB 2021 a volieb do samosprávy miest a obcí. Cieľom vzdelávania, ktoré formuje pracovné spôsobilosti a zručnosti zamestnancov bude v roku 2018 zabezpečovanie sústavného a efektívneho rozvoja znalostí a schopností manažérov a ostatných zamestnancov tak, aby boli schopní profesionálne, pružne a nestranne plniť kľúčové úlohy úradu. Osobitnou výzvou bude kvalitná príprava zamestnancov na spracovanie výsledkov volieb do samosprávy miest a obcí. V oblasti odborného štatistického vzdelávania budeme ďalej zefektívňovať systém vzdelávania zamestnancov zostavený na základe individuálnych plánov kompetenčného vzdelávania štátnych zamestnancov, do ktorých boli po prvýkrát implementované výstupy z nových kompetenčných matíc zamestnancov.

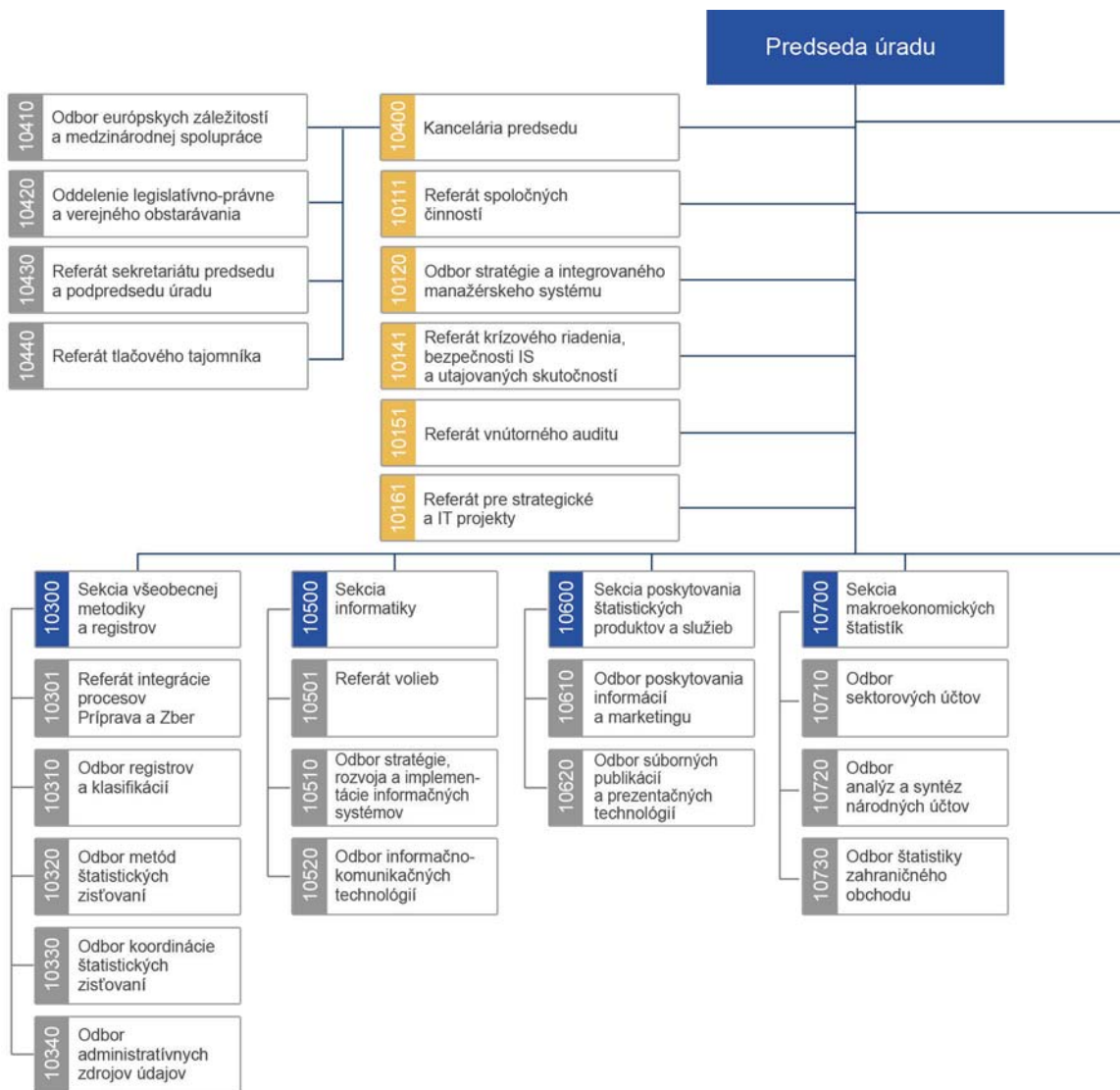
Prioritou roku 2018 v oblasti **informačných systémov a informačno-komunikačných technológií** bude zabezpečovať bezproblémovú funkčnosť systémov RPO (Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov

verejnej moci, IŠIS (Integrovaný štatistický informačný systém) a IVIS (Integrovaný volebný informačný systém). Zároveň bude ŠÚ SR naďalej poskytovať súčinnosť povinným osobám pri ich práci s RPO. Na základe pripravovanej legislatívy ŠÚ SR plánuje rozšírenie systému RPO o register koncových užívateľov výhod. Úrad plánuje zosúladiť zabezpečenie ochrany osobných údajov s nariadením EÚ o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (GDPR). Taktiež bude realizovať projekt *Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe* v rámci operačného programu *Efektívna verejná správa* a pripravovať projekt *Jednotný informačný systém pre získavanie a vyhodnocovanie štatistických údajov v národnom štatistickom systéme*, ktorý bude realizovaný pod operačným programom *Integrovaná infraštruktúra*. Ďalšou z priorit ŠÚ SR bude naplnenie predpísaného IT bezpečnostného rámca Eurostatu, čím sa zvýši IT bezpečnosť úradu na jednotnú európsku úroveň, čo je predpokladom k zdieľaniu mikrodát národných štatistických systémov.

Organizačná štruktúra

platná k 31. 12. 2017

Podpredseda úradu

Generálny tajomník
služobného úradu

10201 Kancelária generálneho
tajomníka služobného úradu

10210 Osobný úrad

10220 Odbor
ekonomický

10230 Odbor
prevádzkový

10800 Sekcia
podnikových
štatistik

10801 Referát technicko-
organizačného
zabezpečenia
podnikových štatistik

10810 Odbor metodiky
a syntézy
podnikových štatistik

10820 Odbor štatistiky
priemyslu

10830 Odbor štatistiky
stavebníctva,
obchodu a služieb

10840 Odbor
prierezových
štatistik

10850 Odbor štatistiky
poľnohospodárstva

10860 Odbor
cenových štatistik

10900 Sekcia
sociálnych štatistik
a demografie

10910 Odbor štatistiky
obyvateľstva

10920 Odbor
štatistiky práce
a vzdelávania

10930 Odbor
štatistiky životnej
úrovne obyvateľstva

11000 Pracovisko ŠÚ SR
v Bratislave

12000 Pracovisko ŠÚ SR
v Trnave

13000 Pracovisko ŠÚ SR
v Trenčíne

14000 Pracovisko ŠÚ SR
v Nitre

15000 Pracovisko ŠÚ SR
v Žiline

16000 Sekcia zberu
a spracovania dát
v priemysle a terénnych
zistovaní v B. Bystrici

17000 Pracovisko ŠÚ SR
v Prešove

18000 Pracovisko ŠÚ SR
v Košiciach

INFOSTAT

Kontakty

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Miletičova 3
824 67 Bratislava
Telefón: +421-2-50236 211
E-mail: info@statistics.sk
Web: <http://www.statistics.sk>

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Bratislave

Hanulova 5/c
P.O.BOX 18
840 00 Bratislava 4
Telefón: +421-2-69250 101
Fax: +421-2-64368 145
E-mail: ks.ba@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Osvaldova 2
917 23 Trnava
Telefón: +421-33-5566 111
Fax: +421-33-5511 772
E-mail: trnava@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne

Kniežaťa Pribinu 28
911 54 Trenčín
Telefón: +421-32-7460 111
Fax: +421-32-7460 209
E-mail: pracovisko.tn@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Nitre

Rázusova 9
P.O.BOX 9B
949 55 Nitra
Telefón: +421-37-7752 200, 37-7752 201
Fax: +421-37-7722 035
E-mail: AdministratorNR@statistics.sk

Informačný servis ŠÚ SR

Telefón: +421-2-50236 335
+421-2-50236 339
+421-2-50236 341
E-mail: info@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Str	8.30 – 12.00	13.00 – 16.00
Štv	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Pi	8.30 – 13.00	

Vrátnica

Telefón: +421-2-50236 222

Inštitút informatiky a štatistiky - INFOSTAT

Leškova 16
817 95 Bratislava 15
Telefón: +421-2-59379 301
E-mail: infostat@infostat.sk
Web: <http://www.infostat.sk>

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Žiline

Framborská 23
011 21 Žilina
Telefón: +421-41-5113 201, 41-5626 649
Fax: +421-41-5626 650
E-mail: administratorza@statistics.sk

Štatistický úrad SR - sekcia zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v B. Bystrici

Trieda SNP 75
974 89 Banská Bystrica
Telefón: +421-48-4323 111
Fax: +421-48-4144 767
E-mail: info_bb@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Prešove

Plzenská 2
P.O.BOX 16
080 16 Prešov
Telefón: +421-51-7735 224
Fax: +421-51-7724 769
E-mail: admin.po@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Košiciach

Werferova 3
040 11 Košice
Telefón: +421-55-6410 200
Fax: +421-55-6410 227
E-mail: kosice@statistics.sk

Knižnica

Telefón: +421-2-50236 768
E-mail: kniznica@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut	8.00 – 12.00	
Str	8.00 – 12.00	13.00 – 14.00
Štv - Pi	8.00 – 12.00	

Podateľňa

Telefón: +421-2-50236 475

Stránkové hodiny:

Po, Ut, Štv	8.30 – 10.00	14.00 – 15.00
Str	8.30 – 10.00	14.00 – 16.00
Pi	8.30 – 10.00	13.00 – 14.00

www.statistics.sk

Štatistický úrad SR
Miletičova 3
824 67 Bratislava
Slovenská republika

Tel.: +421 2 502 36 339
E-mail: info@statistics.sk